

Helsingin matkailun ja tapahtumien toimintaohjelman eteneminen

Tilannekatsaus 5/2024

Helsinki

Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston
kokous 10.6.2024

Toimintaohjelman toteutuminen - yhteenveto

- Toimintaohjelman toteutumiseen vaikuttivat neljä merkittävää ulkoista tekijää; jonkin verran vielä koronaviruspandemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, Lähi-idän tilanne sekä globaali taloustilanne. Ukrainassa käytävä sota vaikuttaa erityisesti matkailuun mm. venäläisten matkailijoiden puuttumisena sekä Suomen heikentyneenä saavutettavuuteen tärkeiltä Japanin ja Kiinan markkinoilta Venäjän ylilentokiellon takia. Muun muassa ryhmämatkailu Kiinasta Suomeen sai käynnistysluvan vasta elokuussa 2023.
- Myös tapahtuma-ala kärsii sodan vaikutuksista muun muassa sitä kautta, että suuret kansainväliset maailmankiertueet eivät suuntaudu enää Venäjälle, ja samalla myös Suomi jää usein kiertuekohteista väliin. Lisäksi Helsingissä ei ole tällä hetkellä tarjolla kansainvälisen mittakaavan täyttävää tapahtuma-areenaa ja tilanne on sekä konserttijärjestäjien että suur tapahtumajakujen kannalta erittäin kriittinen. Hotelliyöpymisten määrä Helsingissä on noussut pandemian jälkeen kuukausi kuukaudelta. Tapahtumien positiivinen vaikutus hotellien käyttöasteeseen, erityisesti kesätapahtumien aikaan, on merkittävä.
- Kokonaisuudessaan toimintaohjelman toimenpiteet ovat edenneet erittäin hyvin. Valtaosa toimenpiteistä on käynnistynyt, ja ne ovat edenneet tehtyjen suunnitelmien puitteissa. Osa toimenpiteistä on aikataulutettu alkavaksi vasta myöhemmin toimintaohjelman voimassaolon aikana. Merellisen Helsingin kehitys, opasteiden parantaminen, tapahtumapaikkojen kehityssuunnitelma sekä matkailun ja tapahtumien maankäytöllisen suunnitelman eli Master Planin tekeminen eivät ole edistyneet suunnitellussa aikataulussa.
- Erityisen positiivisena asiana voidaan pitää lisääntyneitä yritysten sitoutumista ohjelman toimenpiteiden eteenpäinviemiseen ja yritysten keskinäisen yhteistyön tiivistymistä. Tämä näkyy muun muassa Helsingin tekijät –verkoston jäsenmäärän kasvuna, tilaisuuksien osallistujamäärissä sekä yritys yhteistyönä toteutettuna palvelutarjontana. Lisäksi matkailu ja kohdepalvelut -yksikön sekä brändi ja tapahtumat -yksikön yhteistyö on tiivistynyt yhteisen toimintaohjelman myötä. Lisäksi on hyvä huomioida, että useat muut kaupungin toimialat, osastot ja yksiköt ovat osallistuneet toimenpiteiden edistämiseen. Kuitenkin siinä on vielä haasteita miten kaupungin eri toimijat ymmärtävät matkailun ja tapahtumallisuuden tarpeita tai huomioisivat ne aktiivisesti kaupungin suunnitelmia ja kehittämistoimia tehtäessä. Kaupungin liityttyä Tapahtumateollisuus ry:hyn yhteiskunnallisena jäsenenä, kaupunki on saanut paljon taustatukea tapahtuma-alan ymmärryksen lisäämisessä kaupungin oman organisaation sisällä.
- Toimintaohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden lisäksi on matkailun ja tapahtumien edistämiseksi tehty niin sanottua perustyötä.

Matkailun ja tapahtumien tilannekuva

Helsinki

Helsingin matkailu jatkoi kasvuaan vuonna 2023

- Helsinki on Suomen suosituin matkailukohde monilla mittareilla mitattuna ja portti Suomen matkailulle. Vuonna 2023 matkailijoiden rekisteröityjen yöpymisten määrä Helsingissä kasvoi 11,3 prosenttia, ollen näin samaa tasoa kuin vuonna 2018. Muun muassa yli 4,1 miljoonaa yöpymistä, 33 prosentin osuus kaikista Suomen kansainvälisistä yöpymisistä, suurempi matkailutulo kuin koko Lapissa yhteensä ja 40 prosentin osuus Suomen kansainvälisistä järjestökongresseista tekevät Helsingistä merkittävän matkailukohteen. Tämän lisäksi Helsingissä vieraili paljon päiväkävijöitä ja matkailijoita, jotka yöpyivät sukulaisten ja ystävien luona sekä maksullisessa kotimajoituksessa. Tammi-maaliskuussa 2024 rekisteröidyt yöpymiset kasvoivat 7,1 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kestävät arvot, vahva kulttuurielämä, uniikit tapahtumat, monipuolinen ruokatarjonta sekä luonnonläheisyys ja merellisyys ovat Helsingin ykkösvaltteja matkailukohteenä.
- Helsinki on maailmalta katsottuna eksoottinen kohde, jossa ei ole kesällä turhan kuuma ja jossa ei ole samanlaista massamatkailua kuin Etelä-Euroopassa. Myös Suomen Natoon liittyminen on nostanut Suomea ja Helsinkiä maailmankartalle. Viime vuonna avautui uusia matkailun vetovoimatekijöitä kuten Hakaniemen kauppahalli, Amos Andersons Hem -kotimuseo ja Kulttuurikasarmi. Helsinki Biennaali taideteoksineen valloitti Vallisaaren ja myös aiempaa enemmän muuta Helsinkiä. Mielenkiintoisia tapahtumia sekä näyttelyitä oli runsaasti tarjolla, majoitus- ja palvelutarjonta monipuolistuivat sekä useita uusia ravintoloita avautui.
- Geopoliittinen tilanne ja talouden epävarmuus ovat kuitenkin vaikuttaneet Helsingin matkailun palautumiseen. Pitkittyneet Ukrainan ja Lähi-idän sodat luovat epävarmuutta vuoteen 2024. Pidempi lentoreitti Aasian eri kohteista Helsinkiin, Suomen avautuminen kiinalaiselle ryhmämatkailulle vasta elokuussa 2023, Japanin matkailun odotettua hitaampi palautuminen mm. taloustilanteen takia, Pietarin puuttuminen kansainvälisten risteilyalusten ja tapahtumatuotantojen reiteiltä, ison tapahtuma-areenan puuttuminen ja kuluttajien heikentynyt maksukyky ovat asioita, jotka ovat vaikuttaneet Helsingin matkailun ja tapahtumallisuuden kehittymiseen sekä yritysten kannattavuuteen. Myös mahdolliset arvonlisäverokantojen nostot tulevat vaikuttamaan matkailun ja tapahtumien kilpailukykyyn.
- Ilmassa on kuitenkin monia myönteisiä merkkejä. Suomen ja Helsingin tunnettuus on kasvanut ja matkustussentimentti Suomea kohtaan on noussut. Helsinkiin ostettujen lentolippujen määrä on kasvanut huomattavasti edellisestä vuodesta. Tammikuussa julkaistu tieto pohjoismaisten ravintoloiden Michelin-tähtien julkistustilaisuudesta Helsingissä nosti Helsingin monen huulille ja Syötävä Helsinki - ruokavuosi on herättänyt odotettua suurempaa kiinnostusta. Suomen valinta seitsemännen kerran maailman onnellisemmaksi maaksi on lisännyt kiinnostusta myös Helsinkiä kohtaan. Tätä hyödynnetään muun muassa Helsinki Happiness Hacks -kampanjan avulla. Lisäksi kansainvälisen Viva City Challenge –voiton myötä Helsingistä kehitetään ”Future Proof Destination” ulkopuolisen tuen avulla.

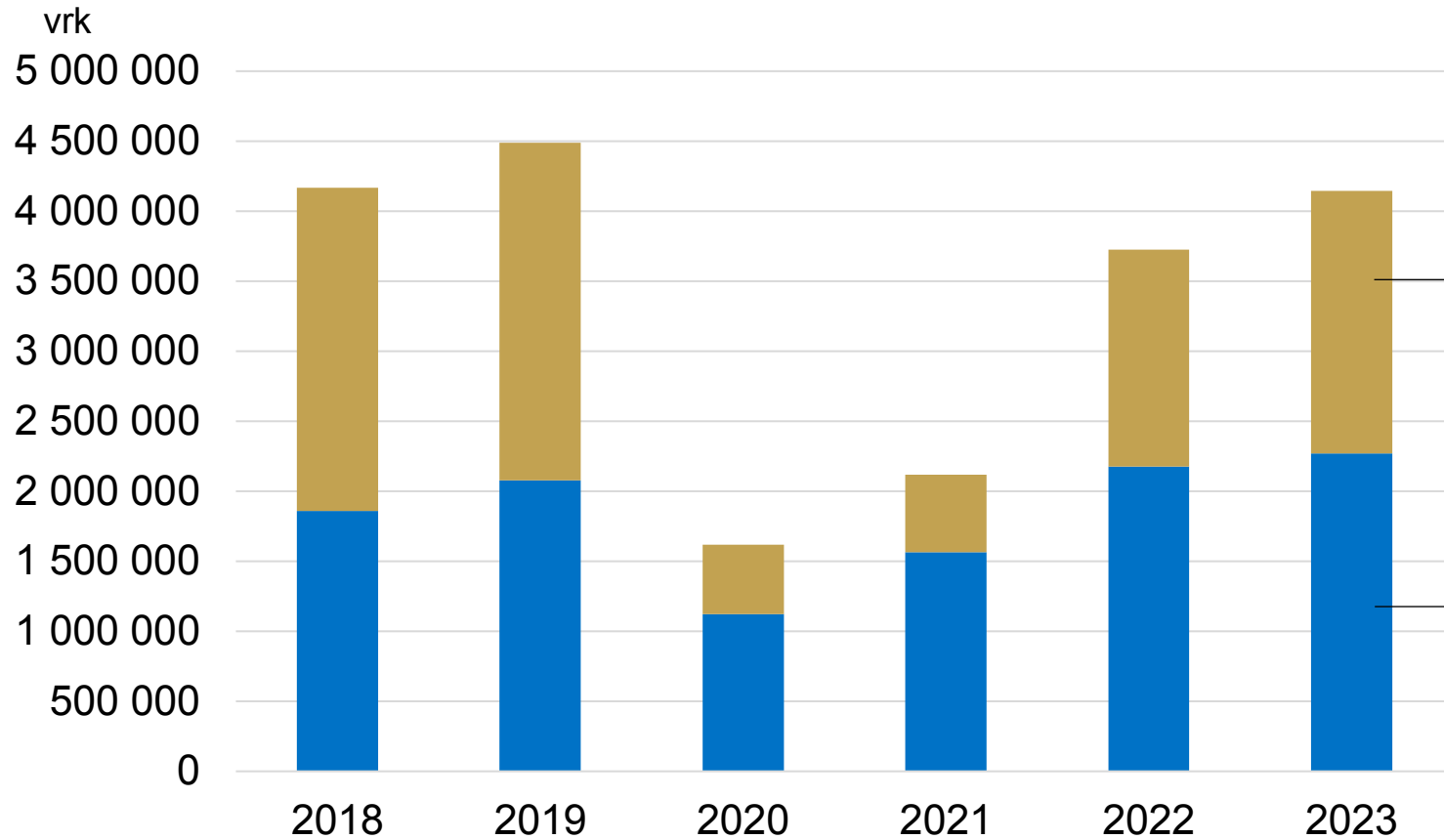
Kotimaisissa yöpymisissä uusi ennätys

- Vuonna 2023 eniten ulkomaisia matkailijoita Helsinkiin saapui Yhdysvalloista, Saksasta, Ruotsista ja Britanniaasta. Japanista sekä Kiinasta ja Hong Kongista kasvu on ollut suurinta, mutta määrät eivät ole vielä pandemiaa edeltävää tasoa. Matkailu näistä maista lähti odotettua hitaammin liikkeelle vuonna 2023. (Tilastokeskus)
- Kotimaanmatkailu lisääntyi Helsingissä merkittävästi vuonna 2022 koronapandemian jälkeen. Kotimaisten matkailijoiden määrät kasvoivat vielä tästäkin vuonna 2023, mikä todistaa, että suomalaiset haluavat edelleen matkustaa pääkaupunkiin ja löytävät kaupungista uutta koettavaa. Liikematkustajien osuus kaikista rekisteröidyistä yöpymisistä oli yli 44 prosenttia. Kansainvälisiä järjestökongresseja järjestettiin 202.
- Yöpyjiä oli myös majoitusliikkeiden ulkopuolella esimerkiksi kotimajoituksessa. Arvio heidän määrästään on noin 20 prosenttia kaikista yöpymisistä. Lisäksi Helsingissä kävi paljon päivämatkailijoita kuten kansainvälisiä risteilymatkailijoita ja kotimaisia päiväkävijöitä.
- Helsingin Sataman kautta kulkeneiden matkustajien määrä jatkoi palautumista koronavuosista, yhteenlaskettu kokonaismatkustajamäärä oli 9,1 miljoonaa. Risteilyaluksia saapui 98, mikä on vähemmän kuin edellisenä vuonna. Pietarin jäätyä pois risteilyreiteiltä Helsingin ja Itämeren muiden kohteiden houkuttelevuutta on nostettava, jotta saavutetaan pandemiaa edeltävät luvut. Linjaliikenteessä matkustajia kulki yhteensä 8,9 miljoonaa, mikä oli 12,2 % edellisvuotta enemmän. (Helsingin Satama)
- Lento- ja matkustajamäärät Helsinki-Vantaalla olivat tasaisia koko vuoden ajan (noin 10 000 kv-lentoa ja 2000 kotimaista lentoa/kk). Vuonna 2023 lentomatkustajia oli yhteensä 15,3 miljoonaa (+18,9 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna). Uusia lentoreittejä avautui kuusi. Helsinki-Vantaalle lennetään suoria reittilentoja noin 130 kohteesta ympäri maailmaa. (Finavia)
- Helsingin kaupunginmuseon toimipisteissä vieraili vuonna 2023 yhteensä 433 422 museokävijää (vuonna 2022 yhteensä 302 517 kävijää). Kävijätavoite 396 000 ylitettiin 9,5 prosentilla. Toinen Helsinki Biennaali järjestettiin Vallisaarella, HAMissa ja mantereella Baanalla, Oodissa, Stoassa ja Kauppatorilla sekä verkossa 11.6.-22.10.2023. Biennaali on Helsingiltä merkittävä investointi kuvataiteeseen ja tapahtuma kasvatti Helsingin tunnettuutta kulttuuri- ja kuvataidekaupunkina. Helsinki Biennaalin aikaan Vallisaarella vieraili kuitenkin vain 55 900 kävijää (vuonna 2021 yhteensä 147 000 kävijää), johtuen muun muassa edelliskertaa korkeammista laivalippujen hinnoista,
- Koronapandemian aikana rakenteille lähteneistä hotelleista suurin osa on valmistunut. Vuonna 2023 avautui neljä uutta majoitusliikettä. Vuonna 2024 on avautunut tai on avautumassa kolme uutta majoitusliikettä sekä muutamia olemassa olevien hotellikiinteistöjen konseptien muutoksia ja hotellien laajennuksia. Käytännössä kaikilla uusilla hankkeilla on jonkinlainen ympäristösertifikaatti ja hotellitoimijat sitoutuvat kestävän matkailun tavoitteisiin. Hankkeet ovat kasvattaneet Helsingin majoituskapasiteettia useilla tuhansilla huoneilla. Kaupunki ei ole enää aktiivisesti houkutelut ulkomaisia toimijoita ja operaattoreita hotellisektorille.

Helsinki on hyvä tapahtumakaupunki

- VTT arvioi Suomen tapahtuma-alan liikevaihdon olleen 2,6 miljardia euroa vuonna 2022 (aiempi selvitys 2019: 2,35 mrd. €/ tapahtuma-alan liikevaihto). Vuosi 2023 oli ensimmäinen kokonainen kalenterivuosi ilman koronarajoituksia, ja esimerkiksi lipunmyyntiyrityksiltä saatujen liikevaihtotietojen perusteella vuoden 2023 luvut ovat olleet selvästi vuotta 2022 parempia.
- Tapahtumateollisuuden toimiala on palautunut hyvin – myynti ennakoi jo paluuta vuoden 2019 tasolle. Helsingin tapahtumavuosi 2023 oli vaikutuksiltaan, monipuolisuudellaan ja toimivuudeltaan hyvä. Tapahtumapaikkojen suhteen tilanteen tekee haastavaksi edelleen yhden Helsingin ja koko Suomen merkittävimmän tapahtuma-areenan kiinniolo johtuen sotaan liittyvistä pakotteista. Lisäksi monia vuosia suunnitteilla olevien merkittävien tapahtumapaikkojen hankkeet (Helsinki Garden ja Suvilahti Event Hub) eivät ole edenneet toivotulla tavalla ja aiheuttavat omalta osaltaan Helsingin tapahtumakentällä epävarmuutta.
- Vuonna 2023 Helsingin tapahtumakalenteriin ilmoitettiin 37 779 tapahtumaa, jotka jakautuivat 14 erilaiseen tapahtumatyyppiin (LinkedEvents -rajapinta). Vuoden 2023 suurimpien (massatapahtumat > 10 000 osallistujaa/ tapahtuma) tapahtumien aikana hotellien käyttöasteet olivat keskimäärin yli 80 prosenttia, joidenkin tapahtumien aikana hotellien käyttöaste lähenteli jo 100 prosenttia.
- Kustannusten nousu on ollut viime vuosina hyvin voimakasta, jopa kymmeniä prosentteja. Vaikka lippuhintojakin on monessa tapahtumassa nostettu, on alan kannattavuus heikentynyt edellisestä vuodesta. Yritysten talouden yleinen epävarmuus on heijastunut erityisesti B2B-tapahtumiin, mutta kuluttajatapahtumissa elpyminen on ollut nopeaa ja ala onkin palannut koronaa edeltävälle kasvu-uralle.
- Tapahtuma-alaa ei edelleenkään hahmoteta riittävän hyvin elinkeinona ja se tuo omat haasteensa alan toiminnalle ja menestymiselle. Tapahtuma-alaan liittyviä tunnistamishaasteita löytyy muun muassa kokoontumislaista, aluehallintovirastojen toiminnasta, tulevaisuudessa odotettavissa olevasta tapahtumalippujen arvonnisänveron nostosta 10 %:sta 14 %:iin (joka toteutuessaan vaikuttaa merkittävästi alan talouden kehittymiseen). Lisäksi tapahtumaluvituksessa, anniskelulainsäädännössä, järjestyksenvalvonnassa sekä muun sääntelyn ketteröittämisessä olisi parannettavaa. Mahdollisuus nopeisiin ratkaisuihin on löydettävissä, jos tahtotila vain löytyy.

Helsingin rekisteröidyt yöpymiset 2018–2023

Helsinki

Lähde: Tilastokeskus, majoitustilastot

Ulkomaiset

Kotimaiset

@ MyHelsinki/Lapland Hotels Bulevard

Vuoden 2023 avainluvut rekisteröidyissä yöpymissä Helsingin matkailussa

Huonekäyttöaste
56,3%
(+4,3%-yksikköä)

Ulkomaisten yöpymisen keskihinta 80,68 €
(+3,9%)

- Ulkomaisten yöpymisten määrä lähestyy kotimaisten määrää, 45,3% yöpymistä oli ulkomaisia (53,7% vuonna 2019).
- Helsingin markkinaosuus Suomen ulkomaisista yöpymistä oli 33 % (34,2% vuonna 2019).
- Vaikka yöpymisten määrä on ollut tasaisessa kasvussa, saavuttaen jo vuoden 2018 tason, ovat samalla käyttöasteet ja monet muut liiketoiminnan kannattavuutta osoittavat mittarit matalalla tasolla muun muassa lisääntyneen kapasiteetin seurauksena.

Huoneen keskihinta
123,47 € (+1,0%)

Ulkomainen majoitusmyynti
320 milj. € (+13,0 %)

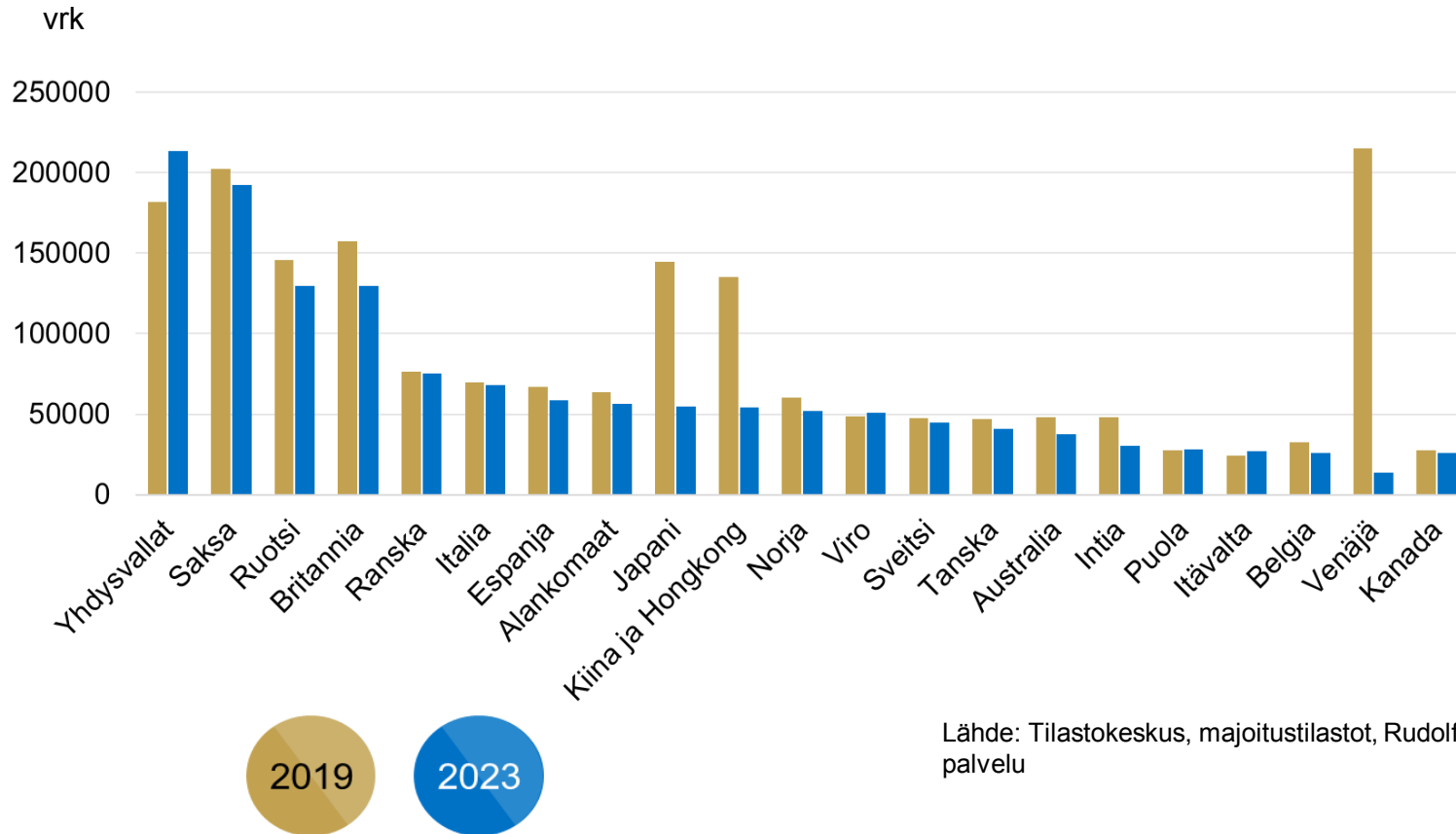
RevPar (EUR)
69,92 € (+9,2%)

Kotimainen majoitusmyynti
169 milj. € (+3,7%)

RevPar = Majoituksen keskimääräinen myyntitulo käytettävissä olevaa huonetta kohden. Laskentakaava: RevPar = Huoneiden keskihinta*huoneiden käyttöaste.
Kasvuluvut verrattuna vuoteen 2022.

Lähteet: DataLokki
Tilastokeskus, Rudolf-palvelu
Tilastokeskus

Ulkomaiset rekisteröidyt yöpymiset Helsingissä vuosina 2019 ja 2023

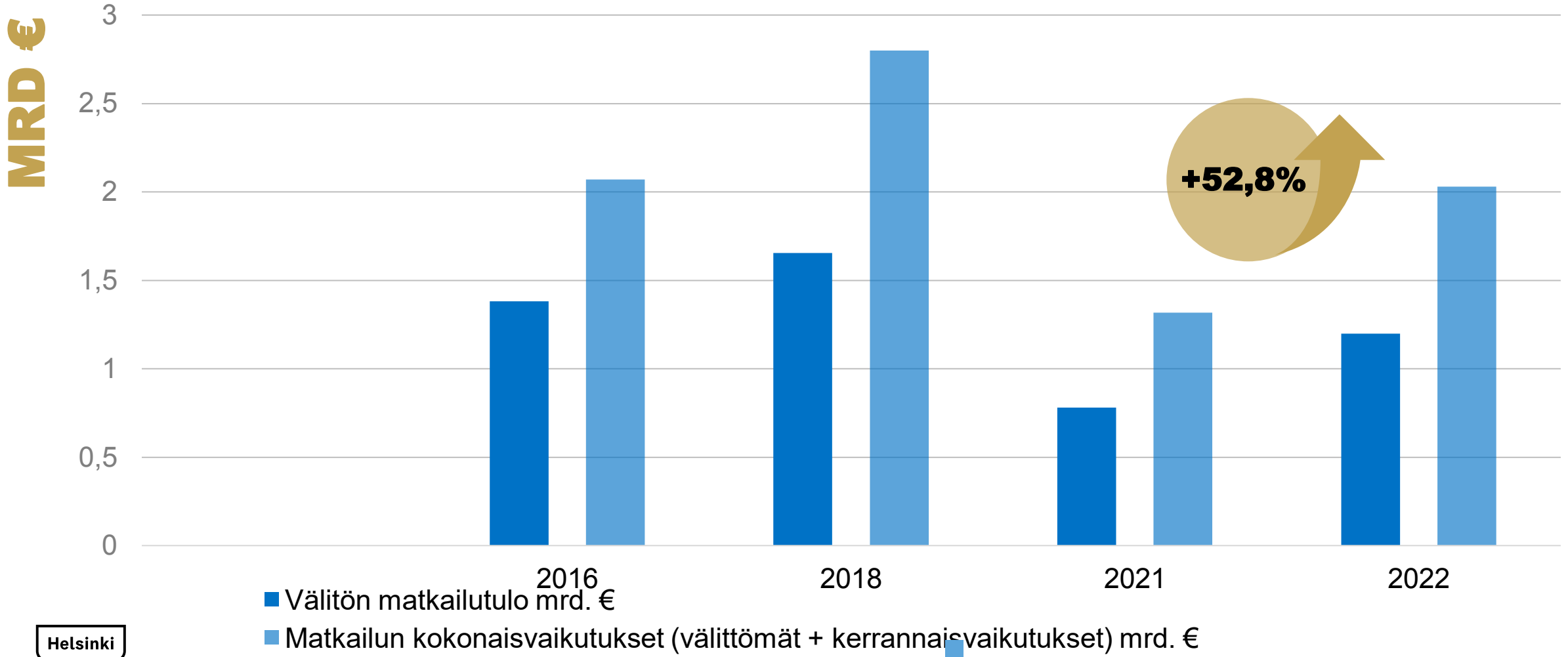
2019

2023

Helsinki

- USA nousi 2023 tärkeimmäksi kansainväliseksi lähtömarkkinaksi. Kasvua USA:sta oli 44 % vuoteen 2022 verrattuna. Kasvu perustuu muun muassa lisääntyneisiin suoriin lentoyhteyksiin, aktiiviseen myyntityöhön ja Suomen tunnettuuden lisääntymiseen Nato-jäsenyyden myötä.
- 15 suurinta lähtömarkkinaa tuovat noin 67 % ulkomaisista yöpymisistä.
- Suurinta kasvu on ollut Japanista (157 %) sekä Kiinasta ja Hong Kongista (169 %), määrien ollessa kuitenkin vielä pieniä.
- Kansainvälinen kysyntä on kokonaisuudessaan kasvussa. Markkina jakaantuu vahvoihin kärkimarkkinoihin, kasvaviin potentiaalisiin markkinoihin ja laajaan joukkoon tärkeitä kohteita.
- Kansainvälisen matkailun kautta kertyvä tulo on verrattavissa vientituloon. Lisäksi muun muassa arvonlisävero jää Suomeen.

Helsingin matkailutulo viime vuosina

Helsinki

**Business
Helsinki**

*Alustava arvio vuodelle 2023: välitön matkailutulo 1,4 mrd. €
Välitön ja välillinen matkailutulo yhteensä 2,3 mrd. €*

Lähde: TAK Oy

Helsingin matkailutulo toimialoittain vuonna 2022

		Välitön matkailutulo		Välitön matkailutyöllisyys (htv)	
	Majoitus- ja ravitsemustoiminta	607 M€	51%	3 739	66%
	Polttoaineen myynti ja vähittäiskauppa	366 M€	31%	874	15%
	Liikennepalvelut	121 M€	10%	533	9%
	Virkistys- ja muut palvelut	103 M€	9%	518	9%
	Yhteensä	1 196 M€	100%	5 666	100%

Helsinki

**Business
Helsinki**

Lähde: TAK Oy

Työllisyys & palkkojen verotulovaikutukset 2022

Matkailun
aikaansaamat
suorat välittömät
henkilötyövuodet
5 666 htv,

+17,3%

muutos verrattuna vuoreen 2021

Matkailun
kokonaistyöllisyys-
vaikutukset

6 800 htv

Välittömiä
palkkatuloja
matkailun ansiosta
työllistyneille

190 milj. €

Kunnallisverotulot
välittömistä
palkkatuloista

26 milj. €

Helsinki

**Business
Helsinki**

Huom.: matkailutoimialoilla työskentelee Helsingissä yhteensä noin 30 000 henkilöä. Lisäksi vuokratyövoimaa käytetään yleisesti, arviolta 15 % kaikista työntekijöistä, ravintoloissa jopa 25 %.

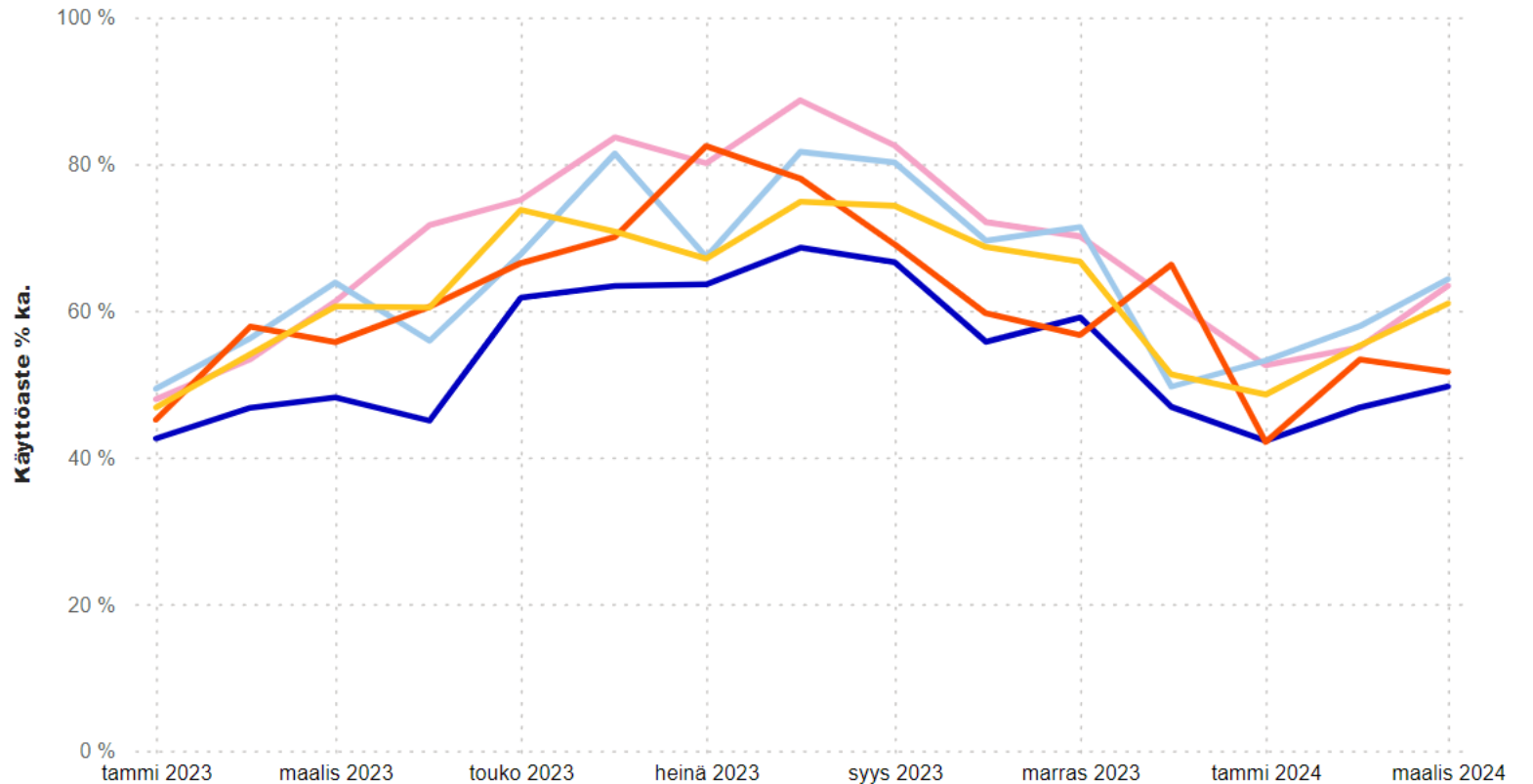
Lähde: TAK Oy

Verrokkikaupunkien käyttöasteita/kk 2023

- Matkailu pohjoismaisissa pääkaupungeissa on palautunut pandemian jälkeen eri tahtiin, johtuen kaupunkien matkailun rakenteesta, kotimaanmatkailun osuudesta sekä sijainnista ja saavutettavuudesta päämarkkinoiden suhteen.
- Helsingin käyttöasteet ovat jääneet muita alhaisemmiksi muun muassa lisääntyneen hotellikapasiteetin takia
- Kööpenhaminassa kansainvälinen matkailu on kasvanut voimakkaimmin. Kööpenhaminan lisäksi vain Oslossa on ylitetty vuoden 2019 taso. Muut kaupungit saavuttanevat vuoden 2019 yöpymismäärät vuoden 2024 lopussa tai vuoden 2025 alkupuolella.

Hotellien käyttöaste % verrokkimaiden pääkaupungeissa

Kaupunki ● Helsinki ● Kööpenhamina ● Oslo ● Tallinna ● Tukholma

Lähde: TourMis

Helsinki

**Business
Helsinki**

Majoituskapasiteetti edelleen kasvussa

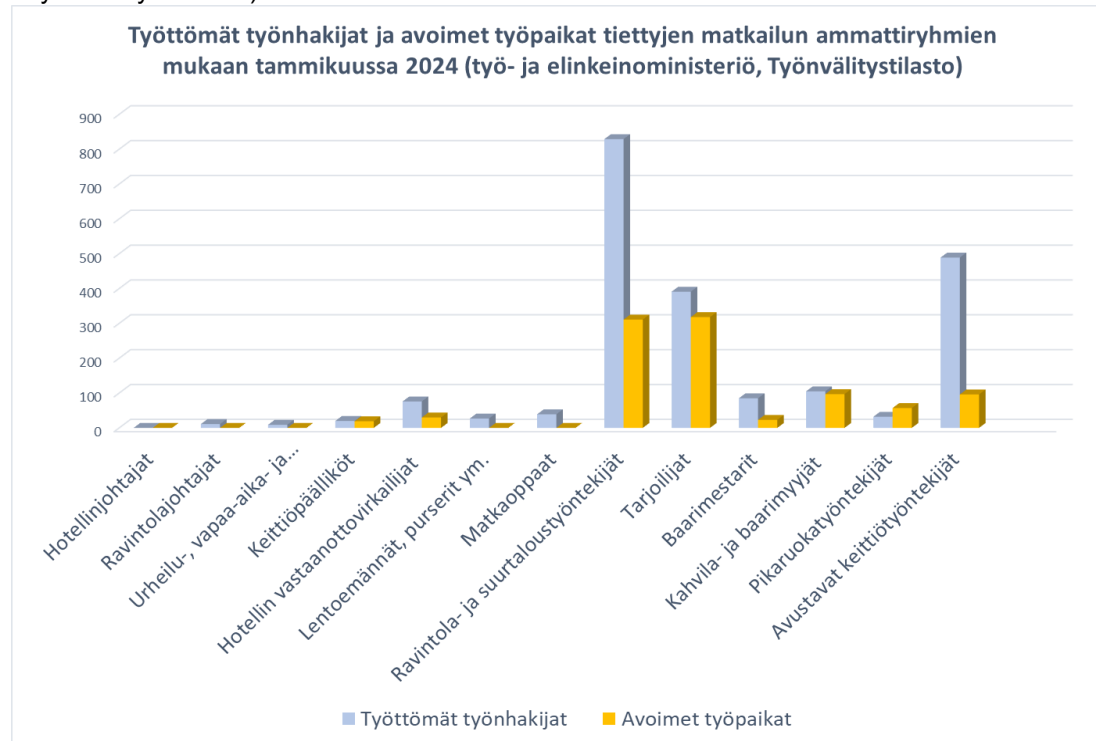
- Hotellimarkkinat ovat pikkuhiljaa elpymässä ja hotellien suorituskyvyn odotetaan vajaan kahden vuoden sisällä saavuttavan pandemiaa edeltäneen tason. Arviossa on huomioitu mm. saavutettavuus, matkailukysynnän elpyminen, uudenlaisten hotellikonseptien markkinamahdollisuuksien avautuminen erityisesti korkeamassa hotelliluokassa, Helsingin kasvava kiinnostus sekä taloudelliset ja poliittiset markkinat. Uusia hotellihankkeita on valmisteilla, mutta kaupunki ei ole enää aktiivisesti houkutelut ulkomaisia toimijoita ja operaattoreita hotellisektorille.
- Vuonna 2023 avattiin **neljä majoitusliikettä**. Lisäksi useissa hotelleissa on käynnissä muutos- ja korjaustöitä kuten Hotel Kämpissä.
 - Noli Malmi, Vanha Helsingintie 19, 238 studiota, maaliskuu
 - Noli Herttoniemi, Työnjohtajankatu 11, 263 studiota, toukokuu
 - Radisson Red Helsinki, Vuorikatu 24, 195 huonetta ja sviittiä, lokakuu
 - Hotel Maria, Mariankatu 23, 117 huonetta ja sviittiä, joulukuu
- 2024 on avattu/avautuu
 - CityBox Helsinki, Siltasaarenkatu 12, 178 huonetta, helmikuu
 - Hobo Hotel Helsinki, Kluuvikatu 4, 184 huonetta, uudistettu konsepti, huhtikuu
 - Grand Hansa Hyatt, Mannerheimintie 5, 224 huonetta ja sviittiä, toukokuu
 - Solo Sokos Hotel Pier, Katajanokanlaituri 4, 164 huonetta, arviolta elokuu
 - Bob W, Kasarmikatu 40, sulkeutuneen hotellin tilalle uudistettu konsepti, syyskuu

Helsinki

Matkailu- ja tapahtumatoimialojen osa-aikatyön osuus suuri

- Majoituksen ja ravitsemistoiminnan toimialoilla oli viimeisellä kvartaalilla 2023 yli 26 prosenttia enemmän työllisiä kuin ensimmäisellä kvartaalilla (Tilastokeskus). Työpaikkojen määrä Helsingissä kasvoi vastaavalla ajanjaksolla 7,3 prosentilla. Tammikuussa 2024 eniten oli työttöminä työnhakijoina ravintola- ja suurtaloustyöntekijöitä. Osa-aikatyön osuus majoitus- ja ravitsemistoimialojen sekä tapahtumatoimialan palkansaajista on 45 prosenttia, huomattavasti suurempi kuin monen muun toimialan. Myös vuokratyövoiman käyttö on yleistä. Esimerkiksi ravintoloissa jopa neljännes työntekijöistä on henkilöstövuokrausyrityksen palveluksessa. Samoin majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimialoilla ulkomaalaistaustaisten osuus alan työllisistä Helsingissä on korkea, vuonna 2022 noin 39 prosenttia (Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto).
- Tiettyjen ammattiryhmien työttömien määrä on noussut viimeisen vuoden aikana ja työpaikkojen määrä laskenut. Yritysten on vaikea löytää erityisesti osaavia ja motivoituneita työntekijöitä.
- Matkailutoimialojen toimipaikkojen määrä oli vuoden 2023 viimeisellä kvartaalilla 8541, kun se oli ensimmäisellä kvartaalilla 8324 eli toimipaikkojen määrä kasvoi 217:llä vuonna 2023 (Tilastokeskus, toimipaikkalaskuri).
- Tapahtuma-alan osaajatilanne on helpottanut vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022.

Helsinki - hyvä ja vaikuttava tapahtumakaupunki vuoden 2023 tutkimusten valossa

- Vuonna 2023 tutkittiin 15 tapahtumaa, joissa oli yhteensä yli 400 000 kävijää. Vastauksia tutkimuksiin saatiin 30 721 kävijältä.
- Tulosten perusteella:
 - Helsinki on tapahtumakaupunkina avoin, turvallinen ja elävä (keskiarvo 8,7 asteikolla 0-10).
 - Helsinkiläiset tapahtumat ovat sosiaalisesti vaikuttavia (keskiarvo 3,95 asteikolla 0-5).
 - Yleisötapahtumien NPS-luvun (Net Promoter Score) keskiarvo on 75 (ylin 88 ja alin 55). Luku on erittäin korkea ja kuvaa hyvin asiakkaiden tyytyväisyyttä ja suosittelemista tapahtumiin.
 - Helsinkiin saapuvien tapahtumakävijöiden hiilijalanjälki on kansallisesti verrattuna matala, 0,041 kgCO₂e/km, kun vertailulukuna käytetään kaikkien Suomen alueella mittauksissa olleiden tapahtumakävijöiden keskimääräistä hiilijalanjälkeä, joka on 0,113 kgCO₂e/km* (tutkimus Salmi Eventlizer*)
 - Helsingissä järjestettävillä suurtapahtumilla on merkittävä vaikutus elinvoimaan ja esimerkiksi hotellien käyttöasteeseen. Seuraavien tapahtumien aikaan hotellien käyttöasteet olivat erityisen korkeita: Flow Festival, Helsinki Cup, Helsinki Horse Show, Helsinki Pride, Suomi-San Marino jalkapallon EM-karsintaottelu, JVG-stadionkonsertti, Kaija Koo -stadionkonsertti, MAMMA MIA!-musikaali, Naisten 10, Sideways, Tuska Festival, U Nation.

Helsinki

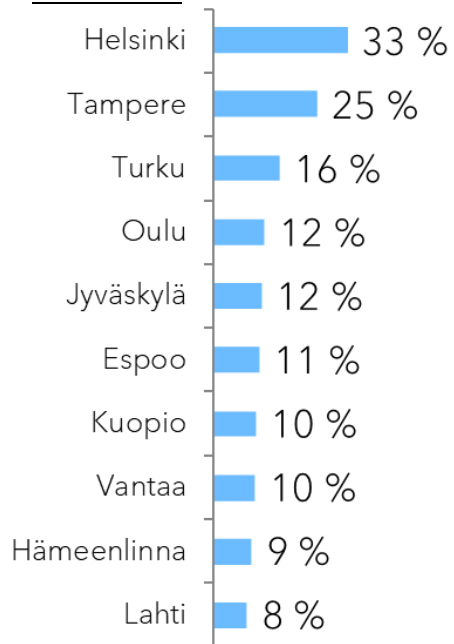
Kuva: Jussi Eskola

Helsingiläiset tapahtumat kiinnostavat

Minkä seuraavien kaupunkien tapahtumista olet kiinnostunut?

(esim. kulttuuri-, urheilu- ja musiikkitapahtumat, festivaalit, ym.)

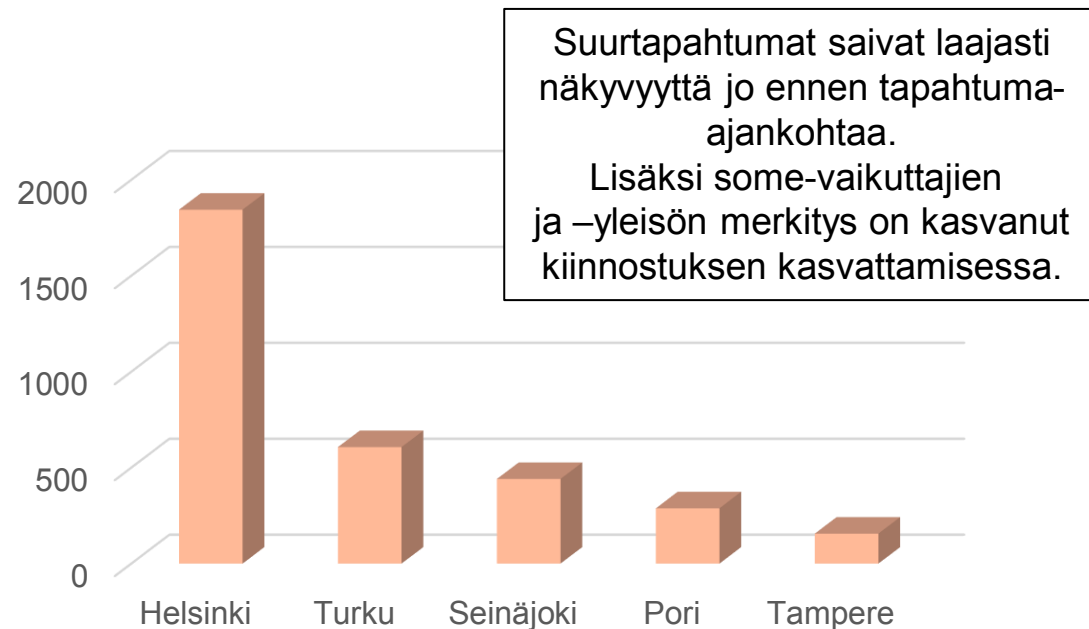
TOP 10

Lähes 1,5 miljoonaa täysi-ikäistä suomalaista on kiinnostunut Helsingissä järjestettävistä tapahtumista

N=1537 väestörakenteen mukaisesti (Väestö 18+)

Vuosittain toistuvien tapahtumien näkyvyys verkkomediaissa touko-elokuu 2023

Luku kertoo, kuinka monessa verkkomedian uutisessa tai -artikkelissa kaupungissa vuosittain järjestettävä tapahtuma oli mainittu.

Lähde: Sponsor Insight, Tracker 2023 kesä-elokuu

Yleisötapahtumien kävijämääriä Helsingissä 2023

- **Helsinki City Running Day, 12.-13.5.** (15 000 juoksijaa)
- **Samba Carnaval, 5.-11.6.** (30 000 kävijää)
- **Sideways, 8.-10.6.** (26 000 kävijää)
- **Helsinki-päivä 12.6.** (120 000 kävijää)
- **Helsinki Pride -viikko, 26.6.- 2.7.** (100 000 kulkue)
- **Tuska Festival, 1.-2.7.** (49 000 kävijää)
- **Helsinki Cup, 10.-15.7.** (20 000 pelaajaa
+katsojat)
- **Flow Festival, 11.-13.8.** (90 000 kävijää)
- **Helsingin Juhlaviikot 15.8.- 1.9.** (220 000 kävijää)
- **Helsinki Design Week, 8.-17.9.** (50 000 kävijää)
- **Helsinki Horse Show, 18.-22.10.** (55 000 kävijää)
- **Slush, 30.11.-1.12.** (25 000 kävijää)
- **Tuomaan markkinat 1.- 22.12.** (350 000 kävijää)
- **Uudenvuoden juhla** (70 000 kävijää)
- **Messukeskus:** yli 1 milj. tapahtumakävijää
- **Olympiastadionin tapahtumat:** Toimintavuoden 2023 aikana Olympiastadionilla vieraili yhteensä noin 725 000 henkilöä, joista **tapahtumakävijöitä** oli yhteensä **474 599**.

Helsinki

Kuva Jussi Helsten

Urheilun ja kulttuurin suur tapahtumat

- Urheilun ja kulttuurin suur tapahtumilla on merkittävä vaikutus Helsingin keskustan ja koko Helsingin ja Suomen elinvoimaan.
- Helsingin kaupunki mahdollisti osaltansa usean urheilun ja liikunnan suur tapahtuman järjestämisen Helsingissä, muun muassa
 - Toimimalla kumppanina ja sujuvoittamalla tapahtumanjärjestäjän prosesseja kaupungissa
 - Tukemalla tapahtumanjärjestäjiä taloudellisesti (sekä rahallisesti että myös VIK/tilavuokrasubventoinnit).
- Esimerkkejä urheilun ja liikunnan suur tapahtumista Helsingissä vuonna 2023 ja niiden taloudellisesta vaikuttavuudesta.
 - Helsinki Horse Show, joka keräsi 50 000 katsojaa ja taloudellinen vaikuttavuus arviolta 10,2 M€
 - Helsinki Cup, jossa noin 25 000 osallistujaa, taloudellinen vaikuttavuus arviolta 16,2 M€, minkä lisäksi työllisti satoja nuoria
 - Helsinki City Running Day, jossa yli 15 000 osallistujaa ja taloudellinen vaikuttavuus arviolta 2,6 M€

Tapahtumakävijöiden rahankäyttö Helsingissä 2023, tutkitut yleisötapahtumat

Tapahtumakävijät käyttivät rahaa tutkituissa yleisötapahtumissa vuonna 2023 yhteensä **96,5 miljoonaa euroa**, josta Helsingin ulkopuolelta tulleet **67,5 miljoonaa euroa** ja paikalliset **29 miljoonaa euroa**.

Tutkituissa tapahtumissa oli noin 660 000 tapahtumakävijää:

Flow, HCRD, Haloo Helsinki!, Helsinki Cup, HIHS, Helsinki Pride, Suomi-San Marino EM-karsintaottelu, Juhlaviikot, JVG, Kaija Koo, MAMMA MIA!, Naisten 10, Sideways, Tuska ja U Nation.

Rahankäytön keskiarvo n. 146 € / kävijä

Tutkittujen tapahtumakävijöiden rahankäyttö Helsingissä 2023

Flow	Tuska	Kaija Koo	Helsinki Pride	Juhlaviikot*	Haloo Hki Tavastia	Helsinki Cup	HIHS	HCRD	Naisten 10
n. 18,7 milj. € (laskettu 50 000:lla uniikilla)	n. 13,0 milj. € (laskettu 26 500:lla uniikilla)	n. 10,4 milj. € (laskettu 38 547:lla uniikilla)	n. 7,8 milj. € (laskettu 100 000:lla uniikilla)	n. 4,7 milj. € (laskettu 30 400:lla uniikilla)	n. 1,1 milj. € (laskettu 7 250:lla uniikilla)	n. 16,2 milj. € (laskettu 96 000:lla uniikilla)	n. 10,2 milj. € (laskettu 30 000:lla uniikilla)	n. 2,6 milj. € (laskettu 14 400:lla uniikilla)	n. 400 000 € (laskettu 5 100:lla uniikilla)
...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 6,2 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 10,0 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 9,45 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 5,85 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 2,15 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 800 000 €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 13,4 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 8,9 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 1,3 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 315 000 €
...josta tapahtumapaikan ulkopuolella käytettiin: n. 2,1 milj. €	...josta tapahtumapaikan ulkopuolella käytettiin: n. 3,7 milj. €	...josta tapahtumapaikan ulkopuolella käytettiin: n. 5,9 milj. €	...josta tapahtumapaikan ulkopuolella: n. 5,85 milj. € (ei tarkkarajaista tapahtumapaikkaa).	...josta tapahtumapaikan ulkopuolella käytettiin: n. 1,1 milj. €	...josta tapahtumapaikan ulkopuolella käytettiin: n. 450 000 €	...josta tapahtumapaikan ulkopuolella käytettiin: n. 6,76 milj. €	...josta tapahtumapaikan ulkopuolella käytettiin: n. 3,47 milj. €	...josta tapahtumapaikan ulkopuolella käytettiin: n. 800 000 €	...josta tapahtumapaikan ulkopuolella käytettiin: n. 170 000 €

Lähde: Sponsor Insight

n. 85,1 milj. €

...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 58,4 milj. €
 ...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneet käyttivät tapahtumapaikan ulkopuolella Helsingin alueella: n. 30,3 milj. €

...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 9,1 milj. €

Tutkitut tapahtumat yhteensä: 96,5 milj. €, josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus 67,3 milj. €

Sideways n. 2,4 milj. €	Huuhkajien EM-karsinta n. 2,7 milj. €	U Nation n. 511 000 €	MAMMA MIA! n. 1,9 milj. €	JVG n. 4,3 milj. €
...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 808 t. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 2,4 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 308 t. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 1,8 milj. €	...josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus: n. 4,0 milj. €

Lähde: Salmi Eventlizer

n. 11,4 milj. €

Helsinki

Matkailun ja tapahtumien toimintaohjelman eteneminen

Helsinki

Strategiset tavoitteet

A. Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki

B. Helsinki on kansainvälisesti kestävyysedelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla

C. Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki

A. Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki

B. Helsinki on kansainvälisesti kestävyysedelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla

C. Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki

Strategiset valinnat

A.1. Matkailun kasvu syntyy kansainvälisistä vierailijoista	B.1. Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä	C.1. Matkailun ja tapahtumien älykäs kehittäminen pohjautuu tietoon
A.2. Tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin elävyyttä ja elinvoimaa	B.2. Helsinkiläiset, inklusiivisuus sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys kehittämisen keskiössä	C.2. Kaupunkitilaan liittyvät päätökset tukevat matkailua ja tapahtumallisuutta
A.3. Kansainväliset kongressit ja suur tapahtumat kasvun moottoreina	B.3. Helsinki on kestävydessä maailman kärjessä indeksien ja sertifiointien avulla todennettuna	C.3. Helsinki on toimiva tapahtumien alusta

Kehittymisen perusedellytykset

A.4. Omaleimainen kaupunkikulttuuri, ruoka ja ainutlaatuinen luonto vetovoiman vahvistajina	B.4. Osaavan työvoiman saataavuus on toimialojen elinehto	C.4. Yritysten digitaalisen kyvykkyyden edistämällä lisää kilpailukykyä
A.5. Hyvät liikenne yhteydet ja sujuvat asiakaspolut kilpailukyvyyn perusedellytyksinä	B.5. Kokonaisvaltaiseen turvallisuuteen panostaminen on vetovoiman perusedellytys	C.5. Kasvua ja uudistumista matkailun ja tapahtumien innovaatio-toimintaa kiihdyttämällä

Toimintaohjelman seuranta- ja etenemistilanne

Strategiset valinnat sekä kehittymisen perusedellytykset on purettu toimenpiteisiin ja mittareihin.

Toimenpiteet ja mittarit -liite

B. Helsinki on kansainvälisesti kestävyiden edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla

B.1. Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä	
Toimenpiteet:	Vastuutahot:
1. Kasvatetaan yritysten osaamista hiilineutraaliuteen liittyen osana Helsingin kekkilä-verkoston yhteistyötä.	Elinkeino-osasto/Matkailuyhdyksö
2. Edistetään hiilijalanjälkilaskureiden kehitystä ja käyttöönottoa. Matkailu- tapahtuma- ja ravintola-aloille on laatu laskuri ja käyttöönotto ovat keskeisiä. Teetetään mittaustulosten pohjalta selvitys, jossa identifioidaan parhaat ja merkittävimmät toimenpiteet matkailun päästöjen vähentämiseksi.	Elinkeino-osasto/Matkailuyhdyksö, Viestintäosasto/Brändiyhdyksö, Kaupunki-ympäristön toimiala/ Ympäristönsuojelu ja ohjaus-yhdyksö
3. Lisätään kansainvälistä yhteistyötä hiilineutraaliuden parhaiden käytäntöjen edistämiseksi (mahdolliset hankkeet, seminaarit, ym.).	Elinkeino-osasto/Matkailuyhdyksö, Kaupunkiympäristön toimiala
4. Edistetään kompensoinnin mahdollisuuksia yhteistyössä ekosysteemin toimijoiden kanssa.	Elinkeino-osasto/Matkailuyhdyksö, Kaupunkiympäristön toimiala
5. Määritellään kansainvälinen ristelymatkustuksen rooli Helsingin kestävä matkailun ja hiilineutraaliuden kehityksessä, sillä välikä ristelyt ja niiden tuomat vierailijat tuovat matkailutuloa kaupunkiin, itse ristelyt tuovat merkittävän määrän hiilidioksidipäästöjä. Tivistetään yhteistyötä Helsingin Sataman ja Cruise Baltic -järjestön kanssa kestävä ristelyliikenteen kehittämiseksi, sekä yhteistyötä varustamoiden ja matkanjärjestäjien kanssa. On hyvä huomata, että satama on jo aloittanut projektin maailman kiertämisessä ja tehnyt selvitystyötä varustamoiden ja muiden satamien kanssa.	Elinkeino-osasto/Matkailuyhdyksö, Helsingin Satama
6. Perustetaan Matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävä toimintaryhmä osaksi kaupunkisuunnittelun kestävä kehityksen työryhmää. Varmistetaan, että ryhmässä on edustusta mm. hiilineutraali Helsingistä, ympäristöpalvelusta sekä muista keskeisistä toimijoista. Ryhmälle muodostetaan alajaosto, joka vastaa GDS-indeksin sekä STF-ohjelman sisältöjen edistämisestä. Lisätään GDS-indeksissä ja STF-ohjelmista löytyy riittävästi sisältöä. Lisäksi alajaosto tekee tiivistä yhteistyötä Helsinki Partnerin kanssa liittyen Valitse Vastuullisemmin -palvelun kehitykseen.	Elinkeino-osasto/Matkailuyhdyksö
7. Edistetään kansainvälistä yhteistyötä olemassa olevien verkostojen avulla ja luodaan tarvittaessa uusia kansainvälisiä suhteita vertaisoppimisen kaavottamiseksi. Noudatetaan Helsingin sitoumuksia kuten Glasgow Declaration, sekä YK:n maailman matkailujärjestön kaikki deklaratiot. Verkostot ja sitoumukset kuvattu liitteessä (liite 3).	Elinkeino-osasto/Matkailuyhdyksö
8. Raportoidaan matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävä kehityksen edistymisen vuositittain omaa osakokousmuotoisena normaalien vuosiseurannan yhteydessä sekä osana kaupungin kestävä kehityksen toimenpideraportointia.	Elinkeino-osasto/Matkailuyhdyksö, Viestintäosasto/Brändiyhdyksö
9. Järjestetään tapahtumajärjestäjille ympäristövastuullisuuteen liittyvä koulutus. Kaupunkiympäristön toimiala, Viestintäosasto/Brändiyhdyksö	
10. Tarkennetaan ja vahvistetaan vastikkeellisten kumppanuusosimusten vastuullisuusosia sekä ekologisen, sosiaalisen että taloudellisen vastuullisuuden osia.	Viestintäosasto/Brändiyhdyksö, Kultaan- ja vapaa-ajan toimiala, Elinkeino-osasto
11. Osallitetaan kaupunkiympäristön toimialalla käynnistetyn luontoarvojen ja kasvun yhteensovittamistyöhön varmistaa näin myös matkailun ja tapahtumallisuuden liittyvät erityisarpeet. Keskitytään erityisesti herkkiin luontokohteisiin joissa matkailulla voi olla merkittävä vaikutus.	Kaupunkiympäristön toimiala, Elinkeino-osasto/Matkailuyhdyksö, Viestintäosasto/Brändiyhdyksö

Ensimmäinen toimiala: Matkailu + Tapahtumat

SDG: 4, 12, 13, 17

Seuranta ja mittarit:

- Sustainable Travel Finland -ohjelma – kuinka moni helsinkiläinen yritys laskee hiilijalanjälkeään
- Matkailun hiilijalanjälki laskenta aloitetaan, kun laskuriin käyttö on yleistynyt
- Tapahtuma-alan hiilijalanjälki laskenta aloitetaan, kun laskuriin käyttö on yleistynyt
- Vastikkeellisten kumppanuusosimusten sopimuksiin vastuullisuusosioiden vahvistaminen
- Ristelytien määrä vuositasolla
- Ristelymatkustajille suunnattu rajatun tutkimus vuonna 2023 (edellinen 2019)
- Toteutunut kestävä kehityksen vuosiraportti
- Koulutustilaisuuksien tms. osallistujamäärä ja asiakaspalauteiden neitaukset tms.
- Kasvun ja luontoarvojen yhteensovittamisen työn seuranta

Toimenpiteet on vastuutettu sekä aikataulutettu. Toimenpiteiden etenemisestä seurataan neljännesvuositittain liikennevalojen avulla.

Yllä on kuvattu yhdellä silmäyksellä miten toimintaohjelman 93 toimenpidettä ovat edenneet kokonaisuudessaan.

■ Vihreä=käynnissä ja etenee suunnitellusti
■ Keltainen=käynnistetty, mutta esteitä
■ Punainen=ei edennyt
■ Harmaa=siirretty tuleville vuosille

Tyvi	Tein	Toteutusaste	Seuranta	Mittarit	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	Yhteystiedot	
B.1	Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä																			
40	Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä																			
41	Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä																			
42	Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä																			
43	Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä																			
44	Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä																			
45	Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä																			
46	Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä																			
47	Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä																			

A.1.	1	A.4.	B.1.	1	B.3.	0	C.1.	2	
A.1.	1	A.4.	B.1.	1	B.3.	1	C.2.	1	
A.1.	2	A.4.	1	B.1.	1	B.3.	1	C.2.	1
A.2.	1	A.4.	0	B.1.	1	B.3.	1	C.2.	2
A.2.	1	A.4.	0	B.1.	1	B.3.	1	C.2.	1
A.2.	1	A.4.	3	B.1.	2	B.3.	1	C.2.	2
A.2.	1	A.4.		B.2.	1	B.3.	1	C.2.	2
A.2.	1	A.4.	1	B.2.	1	B.4.	2	C.3.	3
A.2.	0	A.5.	2	B.2.	2	B.4.	3	C.3.	1
A.2.	2	A.5.	1	B.2.	3	B.4.	1	C.3.	1
A.3.	1	A.5.	2	B.2.	1	B.4.	1	C.3.	1
A.3.	2	A.5.	2	B.2.	1	B.5.	1	C.4.	1
A.3.	1	A.5.	1	B.2.	1	B.5.	1	C.4.	3
A.3.	1	A.5.	3	B.2.	1	B.5.	1	C.4.	2
A.3.	1	B.1.	1	B.2.	1	B.5.	1	C.5.	2
A.3.	2	B.1.	1	B.2.	1	B.5.	1	C.5.	2
A.3.	3	B.1.	1	B.2.	1	C.1.	1	C.5.	0
A.3.	2	B.1.	2	B.3.	1	C.1.	1		
A.3.	2	B.1.	2	B.3.	1	C.1.	1		

Toimintaohjelman seurantatapa ja etenemistilanne

Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki	2021	2022	2023	Tavoite vuonna 2026
Rekisteröidyt yöpymiset kasvavat (2021)	2,1 milj.	3,7 milj.	4,1 milj.	5 milj.
Kansainvälisten järjestökongressien määrä kasvaa (2021)	143	158	143	450
Varmistuneiden hotelli-investointien määrä yhteensä vuosina 2021–26 ja monimuotoisuus kasvavat (2021) (under construction)	8	12	11	30
Matkailuyritysten määrä kasvaa, toimialojen toimipaikkojen määrä (2021)	7 674	8 300	8 541	8000
Tapahtumapaikkojen luokittelu	ei	ei	ei	kyllä
Helsingin suurtapahtumien määrä, kasvusuuntainen (UUSI - 2024)	-	-	-	systemaattinen seuranta, kasvu positiivista
Rekisteröityjen yöpymisten viipymä pitenee	1,8	1,7	1,7	1,9
Helsinki on kansainvälisesti kestävyden edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla	2021	2022	2023	Tavoite vuonna 2026
Sustainable Travel Finland-merkkien määrän kasvu	16	26	60	200
Helsingin kumppanuustapahtumien ympäristöohjelmien määrä (päivitetty 2024)	N/A	N/A	100 %	100 %
Helsingin sijoitus Global Destination Sustainability (GDS)-indeksin vertailussa nousee	16	12	4	1
Asukkaiden tyytyväisyys matkailuun ja tapahtumiin säilyy hyvällä tasolla	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä+
Hiilijalanjälkilaskurin käyttäjien määrä (Visit Finlandin Hiilikuri)	0	0	60	200
Tapahtumien hiilijalanjälkilaskurin latausten määrä (päivitetty 2024)	ei	ei	164	300
Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki	2021	2022	2023	Tavoite vuonna 2026
Tuotteiden määrä matkailun DataHub-tietokannassa kasvaa	164	256	380	500
Tiedolla johtamisen alustan käyttäjämäärät kasvavat*	0	0	74	150

*Rekisteröityneiden käyttäjien määrä, alusta avattu kesällä 2023

Matkailun ja tapahtumien yhteistyöryhmät 2023

Kaupunki panostaa matkailu- ja tapahtuma-alojen ekosysteemin verkostomaiseen johtamiseen.

Ryhmät lisäävät yhteistyötä eri toimijoiden kesken ja toisaalta kasvattavat ymmärrystä matkailun ja tapahtumien merkityksestä kaupunkikonsernissa.

Kaupunkikonsernin matkailun yhteistyöryhmä

- Kaupungin sisäinen ryhmä
- Neljä tapaamista vuodessa
- Koordinaatiovastuu: Matkailu ja kohdepalvelut -yksikkö

Helsingin matkailun neuvoo-antava työryhmä

- Matkailuyritysten ja muista kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien johtohenkilöistä muodostuva ryhmä
- Neljä tapaamista vuodessa
- Koordinaatiovastuu: Matkailu ja kohdepalvelut -yksikkö

Matkailu ja tapahtuma-alojen kestävyden toimintaryhmä

- Kaupungin sisäinen ryhmä
- Neljä tapaamista vuodessa
- Koordinaatiovastuu: Matkailu ja kohdepalvelut -yksikkö

Matkailuturvallisuuden johtoryhmä

- Kaupungin, turvallisuusviranomaisten ja yritysedustajasta muodostettu ryhmä
- Kaksi tapaamista vuodessa
- Koordinaatiovastuu: Matkailu ja kohdepalvelut -yksikkö

Suur tapahtumien koordinaatioryhmä

- Kaupungin ylimmän johdon sisäinen ryhmä
- Kaksi tapaamista vuodessa, jatkossa neljä kertaa vuodessa
- Koordinaatiovastuu: Brändi ja tapahtumat -yksikkö

Tapahtumien koordinaatioryhmä

- Kaupungin sisäinen ryhmä
- Yhdeksän tapaamista vuodessa
- Koordinaatiovastuu: Brändi ja tapahtumat -yksikkö

Tapahtumien kenttäryhmä

- Kaupungin sisäinen ryhmä vahvistettuna poliisilla ja HSL:llä
- Seitsemän tapaamista vuodessa
- Koordinaatiovastuu: Brändi ja tapahtumat -yksikkö

Tapahtumien neuvoo-antava työryhmä

Valmisteltu vuoden kuluessa, aloittaa toimintansa vuoden 2024 kuluessa.

- Koordinaatiovastuu: Brändi ja tapahtumat -yksikkö

Matkailun ja tapahtumien kehittämisen tukena on myös useita muita käytännönläheisiä toimintaryhmiä. Lisäksi osallistutaan aktiivisesti useisiin kansainvälisiin, kansallisiin ja alueellisiin yhteistyöfoorumeihin mm. Helsingin matkailun ja tapahtumallisuuden edunvalvonnan, uuden oppimisen ja tiedonvaihdon näkökulmasta.

Helsingin tekijät -verkosto

- Kaupunki ylläpitää jäsenmaksullista Helsingin tekijät -verkostoa, jossa toimijat yhdessä kaupungin kanssa kehittävät Helsingistä kestäväää ja älykästä matkailu- ja tapahtumakaupunkia sekä kasvattavat Helsingin kansainvälistä tunnettuutta.
- Verkoston jäseniä tavataan säännöllisten aamukahvien, verkostotilaisuuksien, toimialakohtaisten tapaamisten vain verkostolle suunnatun rekrytointitapahtuman ja kansainvälisten matkanjärjestäjien tutustumismatkojen merkeissä. Lisäksi verkoston käyttöön on avattu DataLokki-alustan laajempi näkymä, jatkettu säännöllisiä tutustumiskäyntejä verkostokumppaneiden kohteisiin ja palveluihin jo olemassa olevien verkostoetujen, kuten tarjolla olevan ajankohtaisen tiedon sekä liiketoiminnan kehittämistoimenpiteiden rinnalla.
- Vuonna 2023 verkostoon liittyi 27 uutta kumppania ja vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä kuusi uutta kumppania. Vuoden 2024

maaliskuussa verkostossa oli 142 kumppania. Verkostotapaamisiin osallistui vuonna 2023 keskimäärin 123 henkilöä/tilaisuus ja aamukahviin 45–88 henkilöä/kerta. Kumppaneiden tyytyväisyys toimintaan oli 4,13 (asteikolla 1–5) ja yhteistyöhön matkailu ja kohdepalvelut -yksikön kanssa 4,2 (asteikolla 1–5).

- Verkostotoiminnan tapahtumallisuuden sisältöjä on lisätty ja mukaan on haettu aktiivisesti uusia tapahtuma-alan toimijoita. Kaikki tapahtuma-alan toimijat pääsivät liittymään verkostoon tutustumistarjouksella 500 €/vuosi vuonna 2023, liikevaihdon suuruudesta huolimatta. Myös ravintola-alan toimijoita houkutellaan aktiivisesti mukaan, erityisesti vuoden 2024 aikana.
- Vuonna 2024 annetaan viiden prosentin alennus jäsenmaksusta niille yrityksille, joilla on voimassa oleva kansallinen Sustainable Travel Finland -merkki.

Keskeisiä toimenpiteitä kuluneen vuoden ajalta

Helsinki

A. Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki

Strategiset valinnat

- A.1.** Matkailun kasvu syntyy kansainvälisistä vierailijoista
- A.2.** Tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin elävyyttä ja elinvoimaa
- A.3.** Kansainväliset kongressit ja suurtapahtumat kasvun moottorina

Kehittymisen perusedellytykset

- A.4.** Omaleimainen kaupunkikulttuuri, ruoka ja ainutlaatuinen luonto vetovoiman vahvistajina
- A.5.** Hyvät liikenneyhteydet ja sujuvat vierailijoiden asiakaspolut kilpailukyvn perusedellytyksinä

A.

Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki

Yhteenveto

A.1. Matkailun kasvu syntyy kansainvälisistä vierailijoista.

- Helsingin tunnettuutta kasvatettiin aktiivisen PR- ja viestintätöiden kautta. Ulkomaisten vierailijoiden houkuttelemiseksi toteutettiin vuoden 2023 aikana 718 myyntitapaamista kansainvälisten asiakkaiden kanssa. Lisäksi 250 matkanjärjestäjäasiakasta vieraili Helsingissä.
- Alkuvuodesta 2024 käynnistettiin Helsinki Happiness Hacks-kampanja yhteistyössä Visit Finlandin kanssa.
- Vuonna 2023 matkailuneuvonnassa palveltiin yhteensä 128 000 asiakasta kasvotusten sekä digitaalisissa kanavissa.

A.2. Tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin elävyyttä ja elinvoimaa

- Tutkimusten mukaan Helsinki on hyvä tapahtumakaupunki niin taloudellisten, sosiaalisten kuin ekologisen vaikuttavuuden sekä turvallisuuden näkökulmasta. Keskustan elävöittämisen kannalta tapahtumilla on suuri merkitys, ja erilaiset tapahtumakokeilut antavat hyvää tietoa alueiden toimivuudesta tapahtumissa. Kaupunkiorganisaation tiivis yhteistyö tapahtumajärjestäjien kanssa kehittää kaupunkia yhä paremmaksi ja elävämmäksi tapahtumakaupungiksi.
- Helsingin tapahtumakumppanuuksien pitkäjänteinen kehittäminen yhteistyössä tapahtumajärjestäjien kanssa tekee tapahtumista yhä enemmän Helsingin näköisiä ja oloisia.

A.3. Kansainväliset kongressit ja suurtapahtumat kasvun moottorina

- Kansainväliset kongressit ja suurtapahtumat toimivat kasvun moottorina Helsingissä. Lisäksi ne kasvattavat Helsingissä työskentelevien asiantuntijoiden tietopääomaa ja luovat alustan kansainväliseen verkostoitumiseen. Suurtapahtumat tarvitsevat onnistuakseen toimivat tapahtuma-alueet ja -tilat. Helsingille on valmistumassa esiselvitystyö ”Hyvin käyttötarkoitustaan palvelevasta suurtapahtuma-alueesta” yhteistyössä Tuska Festivalin kanssa
- Suurtapahtumat vahvistavat Helsingin elävyyttä ja vetovoimaa merkittävästi. Vuoden 2024 suurtapahtuma Tall Ships Races 2024 toimii tästä erinomaisena esimerkkinä samoin kuin vuoden 2024 erityinen ruokavuosi ”Syötävä Helsinki”.

A.4. Omaleimainen kaupunkikulttuuri, ruoka ja ainutlaatuinen luonto vetovoiman vahvistajina

- Loppuvuonna käynnistettiin Helsingin ruokavuoden toimenpiteet niin pohjoismaisten Michelin-tähtien julkistamistilaisuuden, avoimen tapahtumahaun kuin Helsingin ruokakonseptin ja -tarinan sekä markkinointi- ja viestintätöiden osalta.
- Mm. risteilymatkailijoiden vastuullisten tuotteiden ja viiptympäntäyttämiseen liittyen tehtiin yhdessä sidosryhmien kanssa toimenpiteitä

A.5. Hyvät liikenneyhteydet ja sujuvat vierailijoiden asiakaspolut kilpailukyvyyn perusedellytyksinä

- Liikenneyhtiöiden kanssa käytiin säännöllistä vuoropuhelua uusien yhteyksien avaamiseksi.
- Helsingin vierailijakokemuksen johtamismalli ja vierailijakokemuksen mittaaminen alkoivat elokuussa 2023 yhdessä pilottikohteiden kuten satamien, lentoaseman, VR:n, Metsähallituksen, hotellien ja matkailuneuvonnan kanssa.

A.1. Matkailun kasvu syntyy kansainvälisistä vierailijoista

- Helsinki Partners on tehnyt kohdennettua markkinointiviestintää vuonna 2023 Saksaan, Isoon-Britanniaan, USA:han ja Japaniin.
- Helsingistä julkaistiin 474 artikkelia kansainvälisissä medioissa, joista 48 % oli nk. ”ykköskategorian”, eli laadullisesti ja tavoittavuudeltaan hyvin kiinnostavissa medioissa. Lehdistöiedotteiden kautta saatiin 1823 mediaosumaa. Mediatyön arvioitu tavoitettavuus oli artikkeleiden kautta 98 miljoonaa ihmistä, ja kasvua edellisvuoteen oli +69 %. TV-yleisö mukaan lukien arvioitu kokonaistavoitettavuus oli 250 miljoonaa henkilöä. Kasvua toi mm. kiinnostus Helsinki Biennaalia kohtaan. Vaikuttajatyön kautta tavoitettiin yli 20 miljoonaa henkilöä 1234 maininnan kautta. Lehdistötilaisuudet järjestettiin Lontoossa ja New Yorkissa.
- Seuraajien lukumäärä kasvoi kaikissa digitaalisissa kanavissa olleen vuoden lopussa 503 236 henkilöä. Vierailijoille ja osajille suunnatulla MyHelsinki.fi -kanavalla oli kansainvälisiä istuntoja 701 500 kappaletta ja BtB -kohderyhmiin keskittyvällä Helsingipartners.com -kanavalla 44 908.
- Helsingin kirkastettu brändistrategia, City for Good Life, otettiin käyttöön kansainvälisessä markkinoinnissa ja sen myötä kuva-, video- sekä markkinointi- ja myyntimateriaaleja uudistettiin laajasti. Helsingin postiviinen mielikuva parani tutkitusti kaikilla valituilla kohdemarkkinoilla.
- Myyntitapaamisia kansainvälisten asiakkaiden kanssa oli 718. Lisäksi 250 matkanjärjestäjäasiakasta vieraili Helsingissä.
- Helsinki osallistui Matka 2024 –messuille Business Forum – alueella sekä Matka Workshop- yhteistyökumppanina.
- Alkuvuodesta 2024 käynnistettiin Helsinki Happiness Hacks-kampanja yhteistyössä Visit Finlandin kanssa.
- Matkailuneuvonnassa palveltiin vuonna 2023 yhteensä 128 000 asiakasta kasvotusten sekä digitaalisissa kanavissa (chat, sähköposti, puhelin). Kasvokkain matkailijoita kohdattiin ympärivuotisella matkailuneuvontapisteellä Aleksanterinkadulla sekä kesällä Helsinki helppien toimesta paviljongissa Lyypekinlaiturilla, satamissa ja kaupungilla sekä suurimmissa kansainvälisissä kongresseissa. Asiakkaiden tyytyväisyys palveluun pysyi erinomaisella tasolla ollen 4,75 / 5.
- Matkailuneuvonnan digitaalista asiakaspalvelua kehitettiin ottamalla käyttöön digitaalisia vinkkilistoja. Loppuvuodesta 2023 käynnistyi digitaalisen karttapalvelun kehityspilotti. Matkailuneuvonta siirtyi kaupunkiyhteiseen Telia ACE:een, jonka kautta hoidetaan matkailuneuvonnan puhelin- ja livechat -palvelu.

A.2. Tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin elävyyttä ja elinvoimaa

- Vuoden 2023 tehtyjen tapahtumatutkimusten mukaan Helsinki on tapahtumakaupunkina avoin, elävä ja turvallinen ja yleinen tyytyväisyys tapahtumiin on korkea 8,7/10. Helsingissä järjestettävät tapahtumat ovat myös sosiaalisesti vaikuttavia 3,95/5 ja tapahtumakävijöiden hiilijalanjälki on matala.
- Tapahtumien hyödyntämistä Helsingin ulkoisessa viestinnässä ja markkinoinnissa on vahvistettu yhteistyössä kaupunginkanslian viestintäosaston, Helsinki Partnersin, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ja Tapahtumasäätiön kanssa. Tätä työtä jatketaan, vahvistetaan ja kehitetään myös tulevana vuosina.
- Tapahtumapilotit antavat mahdollisuuden myös tulevana vuosina mahdollisuuden kokeiluihin. Pilotoinneista voidaan edetä myös pysyvämpiin malleihin, sillä pilotoivan otteen kautta saadaan hyvää ymmärrystä eri alueiden toimivuudesta tapahtumissa ja tiivis yhteistyö tapahtumajärjestäjien kanssa kehittää kaupunkia yhä paremmaksi ja elävämmäksi tapahtumakaupungiksi. Vuoden 2023 kokeilut tuottivat hyvän lopputuloksen niin kävijöiden, kaupungin kuin kaupunkilaistenkin näkökulmasta. Pilotteina toteutettiin kaksi maksullista tapahtumaa: Kansalaistorilla U Nation – elektronisen tanssimusiikin festivaali 1.-2.7. sekä Kaivopuistossa MAMMA MIA! -musikaali 13.-23.7. Tapahtumatutkimusten mukaan pilottien taloudellinen vaikuttavuus oli yhteensä 2 375 00 euroa. Sosiaalisen vaikuttavuuden osalta tapahtumakävijöille tärkeimpiä olivat vapaa-ajan vietto (34%) ja yhteisöllisyys (17%). Tapahtuman vaikutukset paikalliseen kulttuuriin koettiin myös tärkeiksi 4,36/5.
- Lisäksi kaupungin kumppanuustapahtumien osalta tullaan tekemään entistä tiiviimpää yhteistyötä sekä kehittämään kumppanuustoimintaa yhä kestävämmälle ja toimivammalle pohjalle. Lisäksi tullaan etsimään uusia mielenkiintoisia kumppanuuksia tuleville vuosille.
- Helsingin keskustan elävöittämisitoimenpiteissä tapahtumilla on suuri merkitys. Tapahtumakumppanuudet, Helsingin omat tapahtumat, kuten tuleva The Tall Ships Races 2024 –tapahtuma ja Syötävä Helsinki-ruokavuoden tapahtumat (erityisesti Syötävä Helsinki-ruokaviikot 24.5-16.6.2024), Olympiastadionin kansainväliset erityiskiertueet, isot kansainväliset kongressit ja monet muut tapahtumat tuovat keskustaan satoja tuhansia ihmisiä niin kotimaasta kuin ulkomailtakin. Erilaisilla tapahtumilla on merkittävä vaikutus myös hotellien käyttöasteisiin ja muuhun palvelusektoriin.

A.3. Kansainväliset kongressit ja suur tapahtumat kasvun moottorina

Kongressit

- Helsingissä järjestettiin 202 kongressia, joissa oli yhteensä 38 695 osallistujaa. Helsinki on todistetusti Suomen tärkein kongressikaupunki. Toisen sijan jakoivat Espoo ja Turku, joissa molemmissa järjestettiin viime vuoden aikana 57 kongressia. (Visit Finland 13.3.2024). Kansainväliset kongressit ja suur tapahtumat toimivat kasvun moottorina Helsingissä. Ne kasvattavat myös Helsingissä työskentelevien asiantuntijoiden tietopääomaa ja luovat alustan kansainväliseen verkostoitumiseen.
- Yhteensä 14 eri kansainvälistä kongressijärjestäjää ja 37 yritystapahtuma-agenttia teki tutustumismatkan Helsinkiin vuonna 2023. 30 kansainvälisestä kongressista tehtiin tarjous. Vuoden aikana voittiin 12 kongressia Helsinkiin tuleville vuosille, joiden arvioitu osallistujamäärä on 14 400. Näiden kongressien taloudellisen vaikutuksen arvioidaan olevan 22,65 miljoonaa euroa. Helsinki Partners toimi tiiviissä yhteistyössä paikallisten matkailu- ja tapahtuma-alan yritysten kanssa sekä oli aktiivisessa vuoropuhelussa muiden kansainvälisten myynti- ja markkinointiorganisaatioiden kanssa.

Suur tapahtumat

- Kansallisen suur tapahtumastrategian - Elävä ja kansainvälisesti kiinnostava
- suur tapahtumien Suomi 2023 – 2033 ja Helsingin suur tapahtumaselvityksen (2023) pohjilta valmistellaan esitys suur tapahtumahakuihin liittyvistä jatkotoimenpiteistä Helsingissä. Jatkotoimenpiteitä tullaan käsittelemään suur tapahtumien koordinaatioryhmässä.
- Kevään 2024 aikana valmistuu yhteistyössä Suvilahden suur tapahtumajärjestäjien kanssa (Tuska ja Flow) esiselvitys ”Hyvin käyttötarkoitustaan palvelevasta suur tapahtuma-alueesta”. Tämä esiselvitys toimii pohjana tuleville jatkoselvityksille.
- Suur tapahtumat toimivat kiihdyttiminä kulttuuri-, liikunta- ja muille aloille sekä tapahtuma-alalle yleisesti. Tapahtumat tuottavat kasvua ja työpaikkoja palvelusektorille sekä lisäävät euroja julkiseen talouteen. Tapahtumissa on myös merkittävää ja vielä täysimääräisesti hyödyntämätöntä potentiaalia kansainvälisten matkailijoiden houkuttelemiseksi. Lisäksi suur tapahtumien järjestelyjen kautta lisätään kaupungin omaa osaamista niin tapahtuma-alasta kuin suur tapahtumien järjestämisestä.

Urheilun suur tapahtumat ja arvokisat

- Kansallista yhteistyötä on tiivistetty urheilun ja liikunnan suur tapahtumien osalta yhdistämällä ja vahvistamalla kaupunkien asiantuntijuutta ja samalla nostettu Helsingin tunnettuutta kansainvälisten urheilun suur tapahtumien järjestäjänä.
- Sport Event Management Finland, OKM -vetoinen hanke, jonka tavoitteena on Suomen vetovoiman ja elinvoiman kehittäminen urheilun kansainvälisten suur tapahtumien toimintaedellytysten parantamisen avulla.
- Osana Sport Event Management Finland -verkostotyötä vuosittainen Nordic Event Hosts Meeting-seminaari pohjoismaisten tapahtumakaupunkien kanssa.

A.3. Kansainväliset kongressit ja suur tapahtumat kasvun moottorina

Näkymä suur tapahtumahakuihin

Vahvistuneet suur tapahtumat:

- The Tall Ships Races Helsinki 2024, 4.-7.7.2024
- Muodostelmaluistelun MM-kilpailut 2025, 4.-5-4.2025

Suur tapahtumahakuina vahvistuneet, haun aikajänne 2024-2026:

- World Gymnaestrada 2031, 20.-26.7.2031

Selvityksessä:

- Yleisurheilun EM-kilpailut 2030, 06/2030, vahvistuu syksyllä 24

Haettuja suur tapahtumia, mutta ei saatuja:

- UEFA Women's EURO 2025, yhteispohjoismainen suur tapahtumahaku (UEFA:n päätöskokous 4.4.2023). Tapahtumahaun voitti Sveitsi.

Tavoitteet vuosille 2024-2026:

- Vahvistetaan Helsingin kyvykkyyttä ja resurssointia kansainvälisten suur tapahtumien hakuihin liittyen.
- Haetaan Helsinkiin kansainvälisiä kaupunkistrategian tavoitteita tukevia ja toteuttavia suur tapahtumia ja tiivistetään yhteistyötä kansainvälisesti verkostotyöskentelyä vahvistamalla.
- Varmistetaan resurssien ja investointien ajantasaisuus.

A.4. Omaleimainen kaupunkikulttuuri, ruoka ja ainutlaatuinen luonto vetovoiman vahvistajina

- Merellinen Helsinki on yksi kaupungin keskeisiä vetovoimatekijöitä. Helsinki Biennaali esiintyi merellisyyden kärkituotteena. Merellisen Helsingin uuden projektijohtajan työn aloitus vasta loppuvuodesta 2023 hidasti merellisyyden systemaattista koordinaatiota ja edistämistä. Alkuvuodesta 2024 järjestettiin Meriseminaari teeman edistämiseksi. Risteilymatkailijoille suunnattua tuotetarjontaa kehitettiin yhdessä sidosryhmien kanssa entistä vastuullisempaan suuntaan.
- Helsingin vetovoimaa vierailijoiden ja matkailijoiden näkökulmasta on kehitetty huolehtimalla kulttuuritoiminnan edellytyksistä ja kiinnostavuudesta. Helsingin kulttuuriympäristöohjelmaan nostettiin vahvasti kulttuuriympäristöt matkailun vetovoimatekijöinä monipuolisin esimerkein.
- Loppuvuonna 2023 käynnistettiin Helsingin ruokavuoden 2024 valmistelut. Helsingillä ei ole voimassa olevaa ruokastrategiaa, joten kaupunkiyhteisen tekemisen, viestinnän ja markkinoinnin tueksi toteutettiin ruokakonsepti ja –tarina sekä markkinointi- ja viestintäsuunnitelma, jolla Helsinki erottuu erityisesti kansainvälisessä kilpailussa. Tammikuun alussa 2024 julkaistiin tieto Helsingin kaupungin isännöimästä (27.5.2024) pohjoismaisten ravintoloiden Michelin-tähtien julkistamistilaisuudesta. Kyseessä on yksi maailman tunnetuimmista ruoka-alan tapahtumista, joka tuo Helsinkiin alan pohjoismaiset huiput. Helsingin ruokavuoden tavoitteet ja päätoimenpiteet julkistettiin sidosryhmätilaisuudessa Matka 2024-messuilla 130 yhteistyökumppanille. Tammikuussa käynnistettiin avoin haku, jonka tavoitteena oli tarjota alan toimijoille mahdollisuus tuoda ruokavuodelle ja erityisesti alkukesän Syötävä Helsinki -viikoille Helsinkiin yllätyksellisiä ja villejä makuja sekä tapahtumavieraiden että kaupunkilaisten maisteltaviksi. Toukokuun lopussa ruokaan liittyviä tapahtumia ja elämyksiä oli ilmoitettu yli 500, Syötävä Helsinki – ruokaviikoille yli 100 kappaletta. Toimijoiden tueksi järjestettiin ruoan tarinallistamistyöpaja, kartoitettiin helsinkiläistä ja alan toimijoiden yhteistyön lisäämiseen on toteutettu erilaisia toimenpiteitä.
- Käynnistyneen Helsinki Happiness Hacks -kampanjan tueksi järjestettiin yrityksille onnellisuustuotteiden kehittämistyöpaja.
- Uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon toteutussuunnitelma valmistui kahden vuoden hanketyön tuloksena. Monipuolisen ja kansainvälisesti erottuvan uuden museon ennakoidaan vahvistavan Helsingin ja Suomen vetovoimaa. Suunnitelman mukaan museo voisi avautua Helsingin Eteläsatamaan toteutettavassa uudessa museorakennuksessa vuonna 2030. Suunnittelukilpailu käynnistyi huhtikuussa 2024.
- Keinoja ja tuotteita viipymän pidentämiseen kehitettiin yhdessä Helsingin tekijät-verkoston kanssa.

A.5. Hyvät liikenneyhteydet ja sujuvat vierailijoiden asiakaspolut kilpailukyvyn perusedellytyksinä

- Finavian ja lentoyhtiöiden kanssa on tehty yhteistyötä uusien lentoreittien ja operaattoreiden houkuttelemiseksi sekä Helsingin vetovoiman kasvattamiseksi.
- Helsingin Satama ja kaupunki ovat yhteistyössä edistäneet erityisesti kestävästä risteilymatkustusta.
- Useita keskusteluja on käyty liittyen matkailubussiliikenteen kehittämisen toimenpideohjelman toimenpiteiden ja saattoliikenteen haasteiden ratkaisemiseksi, valitettavasti aina ei matkailumyönteisesti.
- Helsinki pyrkii aktiivisesti ja pitkäjänteisesti kehittämään matkailijoiden vierailijakokemusta. Matkailukohde Helsingin vierailijakokemuksen mittaaminen alkoi elokuussa 2023 yhdessä pilottikohteiden, kuten satamat, Helsinki-Vantaan lentoasema VR, Metsähallitus, hotellit ja matkailuneuvonta, kanssa. Ensimmäisiä tuloksia on viety eteenpäin keväällä 2023 laaditun vierailijakokemuksen johtamismallin mukaisesti.
 - Kysely on avattu matkailun DataLokki -tietopankkiin ja vastauksia saatiin noin 600 ensimmäisen puolen vuoden aikana.
 - Vastauksissa nousseita kehittämiskohtia on viety kaupunkiorganisaatiossa eteenpäin johtamismallin mukaisesti sekä elinkeinotoimijoille verkostotilaisuuksissa.
- Helsingin kaupunki on tukenut HSL:ää heidän lipputyyppikehityksessään tapahtumien vaatimusmäärittelytyön osalta, jotta HSL jatkossa palvelisi suur tapahtumien ja kongressien kävijöiden kävijäkokemuksen kokonaisvaltaisempaa rakentumista.
- HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä suur tapahtumien julkisen liikenteen palvelujen parantamiseksi kuten tapahtuma-aikaiset pidennetyt julkisen liikenteen aikataulut, poikkeusliikennereitit ja lisäliikenne. Vuoden 2023 tutkittujen tapahtumien kävijöistä 61% saapui Helsinkiin juuri junalla tai bussilla.
- Yhdessä yritysten kanssa rakennettiin malli, jossa Helsinki kumppaneineen tarjoaa yli 1000 henkilön kongresseille tai tapahtumille maksuttomat ja yli 100 henkilön kongresseille tai tapahtumille alennushintaiset julkisen liikenteen liput. Toteutettu malli auttaa Helsinkiä pärjäämään yhä kovenevassa kongressi- ja tapahtumakaupunkien välisessä kilpailussa.

B. Helsinki on kansainvälisesti kestävyys- edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla

Strategiset valinnat

B.1. Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä

B.2. Helsinkiläiset, inklusiivisuus sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys kehittämisen keskiössä

B.3. Helsinki on kestävydessä maailman kärjessä indeksien ja sertifiointien avulla todennettuna

Kehittymisen perusedellytykset

B.4. Osaavan työvoiman saatavuus on toimialojen elinehto

B.5. Kokonaisvaltaiseen turvallisuuteen panostaminen on vetovoiman perusedellytys

B. Helsinki on kansainvälisesti kestävyiden edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtuma-aloilla

Yhteenveto

B.1 Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä

- Helsinki tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Tavoitetta on tuettu kaupungin puolesta tarjoamalla matkailu- ja tapatumayrityksille työkaluja hiilijalanjäljen mittaamiseksi sekä kannustamalla yrityksiä sertifioimaan toimintansa.
- Päästöjen vähentäminen on prosessi, joka on käynnistynyt valtaosassa yrityksistä.

B.2. Helsinkiläiset, inklusiivisuus sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys kehittämisen keskiössä

- Säännöllisesti toteutettavan tutkimuksen mukaan paikallisten näkemys matkailusta ja tapahtumista ja niiden kasvusta ja kehittymisestä on erittäin positiivinen. Tämä tilanne tulee säilyttää myös tulevaisuudessa.
- Helsinki on inklusiivinen matkailu- ja tapahtumakohde, mutta kaupunki ei ole vielä täysimääräisesti hyödyntänyt inklusiivisuudesta saatavaa hyötyä. Yritykset ovat saaneet tukea toimintaansa laadittujen oppaiden sekä koulutusten ja seminaarien kautta. Tulevina vuosina tarvitaan lisäpanostuksia, jotta kansainvälisten asiakkaiden kiinnostus saadaan heräämään. Helsinki Partnersin tekemä työ on tässä avainasemassa.

B.3. Helsinki on kestävydessä maailman kärjessä indeksien ja sertifiointien avulla todennettuna

- Helsinki on kivunnut kansainvälisessä Global Destination Sustainability –indeksissä kahden vuoden aikana sijalta 16 sijalle 4. Indeksillä mitataan matkakohteen kestävyttä laajasti yli 70 kysymyksellä.

B.4. Osaavan työvoiman saatavuus on toimialojen elinehto

- Matkailu- ja tapahtuma-aloilla on haasteita löytää osaavaa ja motivoitunutta työvoimaa. Toimijoille on toteutettu sekä rekrytointitapahtumia, työnantajatreffejä että rekrytoivia lyhytkoulutuksia. Lisäksi Hyviä töitä tapahtumissa! -palvelu on toiminut työllistymisessä työkaluna.

B.5. Kokonaisvaltaiseen turvallisuuteen panostaminen on vetovoiman perusedellytys

- Helsingin matkailu- ja tapahtumaturvallisuuden kehittämissuunnitelma on päivitetty alkuvuodesta 2024. Turvallisuustyöhön on panostettu yhä enemmän yhteistyössä elinkeinon kanssa.
- Useat turvallisuutta mittaavat indeksit ja muut mittarit osoittavat, että Helsinki on edelleen maailman turvallisimpia matkailukohteita. Tämän tiedon hyödyntäminen Helsingin maineen rakentamisessa vaatii kuitenkin enemmän panostuksia.

B.1. Ympäristön kestävyys ja hiilineutraalius kehittämisen kärkenä

- Kaupunkiorganisaatiossa toimii matkailu- ja tapahtuma-alojen kestävyden toimintaryhmä osana kaupunkitasoista kestävä kehityksen työryhmää. Ryhmässä on laaja edustus kaupungin eri toimialoilta kattaen muun muassa osaamista tasa-arvotyöstä, esteettömyydestä, osallisuudesta, ympäristönsuojelusta, markkinoinnista sekä matkailusta ja tapahtumallisuudesta. Ryhmä on kokoontunut neljä kertaa kuluneen vuoden aikana.
- Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030. Myös matkailu- ja tapahtuma-alojen on vastattava globaaliin ilmastokriisiin omilla toimillaan. Olemalla edelläkävijä, Helsinki voi saavuttaa merkittävää kilpailuetua.
 - Helsinki on allekirjoittanut YK:n alaisen Glasgow Declaration on Climate Action in Tourism, matkailun ilmastojuulistuksen, sitoutuen tavoittelemaan matkailun nollapäästöjä vuoteen 2050 mennessä.
 - Helsingin matkailulle on luotu ilmastotiekartta – Climate Action Plan, kuva seuraavalla sivulla.
 - Helsingin matkailun aiheuttama hiilijalanjälki laskettiin yhdessä usein muiden uusmaalaisten kuntien kanssa ensimmäistä kertaa. Tieto toimii pohjalukuna seurannalle.
 - Kaupunkiympäristön toimiala ja kaupunginkanslian viestintäosasto ovat toteuttaneet yhteistyössä tapahtumille suunnatun hiilijalanjälkimittarin. Mittaria on jalkautettu tapahtumiin kuluneen vuoden aikana.
 - Kaupunki on ollut Visit Finlandin kanssa yhdessä luomassa matkailualan yrityksille suunnattua hiilijalanjälkimittaria. Mittaria on jalkautettu yrityksiin kuluneen vuoden aikana.
 - Helsinki ja Tampere ovat perustaneet yhteistyössä Urban Climate Leaders in Tourism -ryhmän, jossa on mukana johtavat matkailutoimijat, kuten Messukeskus, SOK, Scandic ja Linnanmäki. Ryhmä tavoittelee kansainvälistä edelläkävijyyttä matkailun ilmastotyössä.
 - Helsingissä toimivia matkailun asiakaspalvelijoita kuten oppaita, hotellien vastaanottovirkailijoita, museoiden työntekijöitä ja ravintoloiden henkilökuntaa varten on luotu sekä kirjallinen että videomuotoinen tukimateriaali vastuullisuuden ymmärryksen lisäämiseksi ja viestinnän helpottamiseksi.
 - Helsinki on mukana tapahtuma-alan edunvalvontajärjestön Tapahtumateollisuus ry:n vastuullisuustyöryhmässä.
- Päästöjen vähentäminen matkailualalla on pitkäjänteinen prosessi, johon pitää sitouttaa koko ekosysteemi. Prosessi on käynnissä ja työkaluja on tuotu yritysten saataville. Koska tehokkaat mittaustavat vielä puuttuvat, on tulosten osoittaminen haastavaa. Yhä suurempi joukko yrityksiä on kuitenkin mukana Sustainable Travel Finland -ohjelmassa (noin 150 polulla ja 65 merkkiä) sekä noin 60 yritystä käyttää Hiilikuri –hiilijalanjälkilaskuria. Tämä kasvava sitoutuneiden yritysten joukko osoittaa, että prosessi on käynnissä ja suunta on oikea.

Helsingin matkailun ilmastotiekartta

33 toimenpidettä vuosille 2023–26, mm. matkailuyritysten koulutusta ja tuotteistamistyötä, oppilaitosyhteistyötä, matkailuneuvonnan toimintatavan uudistus, destinaatiotason hiilijalanjäljen seuranta ja uusien rahoitustapojen kehittäminen uudistavaan matkailuun.

A: Irta päästöistä

B: Uudistava matkailu

C: Yhteistyö

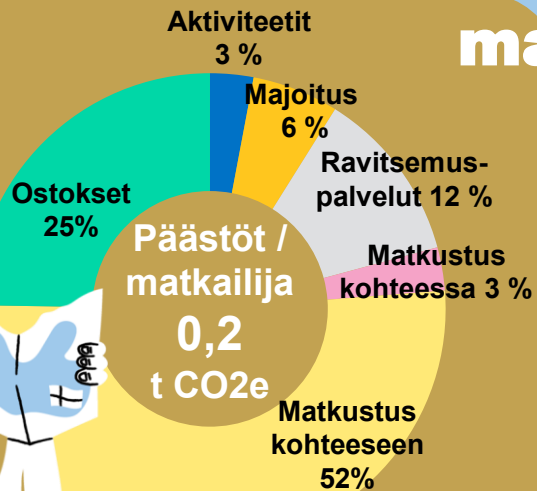
D: Resurssit

E: Mittarit

Helsinki

Tavoite:
Päästöt puoleen
v. 2030 mennessä

B.2. Helsinkiläiset, inklusiivisuus sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys kehittämisen keskiössä

Helsinkiläisten osallisuus matkailu- ja tapahtuma-alojen kehittämiseen

- Helsinkiläisten hyvinvoinnin tulee olla kaiken kehittämisen lähtökohtana. Matkailu- ja tapahtuma-alat vaikuttavat kaupunkiin monilla myönteisillä tavoilla. On kuitenkin myös mahdollista, että ilman systemaattista matkailukohteen hallintaa matkailijat tai tapahtumiin osallistuvat aiheuttavat kielteisiä vaikutuksia.
- Kaupunki noudattaa ”Helsinkiläisten osallisuus matkailu- ja tapahtuma-alojen kehittämiseen” –suunnitelmaa.
 - Yhteistyössä Helsingin Matkailusäätiön kanssa toteutettiin Kaupunkilaisten asenteet matkailuun ja tapahtumiin 2023 –tutkimus. Tutkimus on toteutettu myös vuosina 2019 sekä 2021 (matkailun osalta). Paikallisten näkemys matkailu ja tapahtuma-aloihin on erittäin myönteinen. Tutkimus toteutetaan joka toinen vuosi, seuraavan kerran vuonna 2025.
 - Helsingin matkailun kehityskohteet 2023 –kysely toteutettiin keväällä 2023. Kyselyssä esille nousseita kehityskohteita on pyritty edistämään kuluneen vuoden aikana. Mm. Merellisen Helsingin kehittyminen on vauhdittunut uuden työntekijän voimin. Toisaalta osa kehitysteemoista on edistynyt hitaammin.
 - Helsinkiläisten osallisuus matkailu- ja tapahtuma-alojen kehittämiseen –raportti on luettavissa Helsingin kaupungin matkailutoimijoiden verkkosivulta.

Matkailun ja tapahtumien inklusiivisuus

- Helsingin matkailun ja tapahtumien inklusiivisuuden nykytila-analyysi toteutettiin keväällä 2023. Analyysin ja sen sisältävien toimenpidesuosituksen pohjalta kaupunki on lähtenyt edistämään inklusiivisuutta aikaisempaa suunnitelmallisemmin.
 - Syksyllä 2023 järjestettiin ”Matkailu kuuluu kaikille” -tapahtuma kaupungintalolla.
 - Lokakuussa 2023 järjestettiin tapahtumatoimijoille suunnattu tapahtumaseminaari kaupungintalolla. Olenaisena sisältönä olivat tapahtumien vastuullisuus ja kestävyys.
 - Matkailu ja kohdepalvelut -yksikön ja Helsinki Partnersin henkilöstöä on koulutettu aiheen tiimoilta.
 - Kuvapankkien sisältöä on lähdetty muokkaamaan inklusiivisempaan suuntaan.
 - Markkinointimateriaaleissa on pyritty huomioimaan inklusiivisuuden teemat entistä paremmin.
 - Inklusiivisuus huomioidaan Helsinki Partnersin uusien MyHelsinki 2.0 –verkkosivujen kehitystyössä entistä paremmin.
 - Aiheeseen liittyviä oppaita on koottu yhteen matkailuyritysten hyödynnettäväksi Helsingin kaupungin matkailutoimijoiden verkkosivulle.
 - Tapahtuma-alan sosiaalista kestävyyttä on kehitetty yhdessä tapahtuma-alan toimijoiden kanssa.
 - Tapahtumajärjestäjille suunnattu sosiaalisen vastuullisuuden kompassi valmisteltiin yhteistyössä tapahtuma-alan kanssa, ja se julkaistiin vuoden 2023 lopussa.
 - Helsinki tutki valittujen kumppanuustapahtumien sosiaalista vaikuttavuutta kesän 2023 kuluessa. Tulos oli hyvä ollen 3.95/5 (mm. tapahtuman vaikutukset yksilön hyvinvointiin, paikalliseen kulttuuriin, monimuotoisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja elinympäristöön).

B.3. Helsinki on kestävydessä maailman kärjessä indeksien ja sertifiointien avulla todennettuna

- Kaupunki tavoittelee kansainvälisen Global Destination Sustainability -indeksin kärkipaikkaa vuoteen 2026 mennessä. Helsingin sijoitus indeksissä nousi vuonna 2023 kahdeksan pykälää. Helsinki on nyt indeksin 4. sijalla. Helsingin kokonaisindeksiluku nousi vuodessa 82,8 prosentista 90,5 prosenttiin. Indeksien noin 70 indikaattoria ohjaavat matkailun ja tapahtumien kestävyteen liittyvää kehittämistyötä jatkossakin. Indeksien parhaat kaksikymmentä matkakohdetta löytyvät seuraavalta sivulta.
- Visit Finlandin ylläpitämä Sustainable Travel Finland (STF) –ohjelma tukee matkailuyritysten sekä kaupungin toimenpiteitä kohti kestävämpää matkailua. Helsinki on ollut ohjelmassa mukana alusta alkaen, ja se tavoittelee matkailukohteena STF –merkkiä vuoden 2025 loppuun mennessä. Tämä tarkoittaa, että myös 51 prosentilla kansainvälisillä markkinoilla toimivista matkailuyrityksistä tulee olla yrityskohtainen STF-merkki. Yrityksille on järjestetty koulutuksia ja yrityskohtaisia Sustainable Travel Finland –polkuvalmennuksia. Lisäksi yrityksiä on tuettu rahallisesti ympäristösertifiointien suorittamiseksi hankkeiden sekä Helsingin Matkailusäätiön toimesta. Vuodesta 2024 alkaen yritykset saavat viiden prosentin alennuksen Helsingin tekijät –verkoston jäsenmaksusta, mikäli STF –merkki on suoritettu.
- Kaupunki on aloittanut Green Destinations -matkakohteen sertifiointiprosessin. Sertifiointi tukee Helsingin työtä kohti maailman kestäväintä matkakohdetta. Sertifiointi valmistuu kesällä 2024.

GDS -indeksi

Helsinki

Business
Helsinki

			2022	2023
1	Gothenburg		92,98	94,64
2	Oslo*		83,18	92,46
3	Copenhagen*		86,70	91,73
4	Helsinki*		82,80	90,49
5	Bergen		88,36	90,15
6	Aarhus		83,45	88,64
7	Aalborg		86,41	87,70
8	Glasgow		84,09	87,47
9	Bordeaux		85,10	87,10
10	Stockholm*		84,08	86,74
11	Belfast*		84,01	86,40
12	Zurich		80,16	84,35
13	Lyon		83,00	82,85
14	Goyang		78,34	82,66
15	Tirol		80,93	82,53
16	Middelfart		80,51	82,16
17	Singapore		71,14	81,83
18	Nyborg		uusi	81,64
19	Kerry		82,43	80,61
20	Skelleftea		71,84	80,54

* Pääkaupungit

Lähde: <https://www.gds.earth/2023-results/>

B.4.Osaavan työvoiman saatavuus on toimialojen elinehto

- Osaavan työvoiman löytäminen on ollut matkailualan haasteena jo vuosia, mutta pandemian seurauksena tilanne entisestään kriisiytyi. Tapahtuma-alan osalta tilanne on muodostunut haasteellisemmaksi erityisesti pandemian seurauksena.
- Työvoiman saantiin ja kohtaantoon liittyviä haasteita on käsitelty Helsingin matkailun neuvoo-antavassa työryhmässä yhdessä Helsingin merkittävimpien matkailu- ja tapahtuma-alojen yritysten kanssa. Lisäksi yhteistoimenpiteitä on suunniteltu ja toteutettu oppilaitosten kanssa.
- Helsingin työllisyyspalvelut on toteuttanut matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-alojen toimijoille kaksi isoa rekryointitapahtumaa ja pienempimuotoisia räätälöityjä rekryointitapahtumia. Kohderyhminä ovat olleet mm. tapahtumatyöntekijän työvoimakoulutuksen käyneet, +50-vuotiaat kaupan- ja horeca-alan työntekijät sekä horeca-alalla työskentelevät vieraskieliset. Räätälöityjä rekrytoivia lyhytkoulutuksia järjestettiin viisi kappaletta Työllisyyspalvelujen ja Stadin AO:n yhteistyöllä.
- Kaupunki järjesti yhteistyössä matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-alojen työnantajien kanssa Matkailun tekijät -rekryointitapahtuman helmikuussa 2024 toista kertaa. Tapahtumassa oli mukana 11 yritystä, kolme oppilaitosta ja yli 400 työnhakijaa. Sekä yritykset että työnhakijat kokivat tilaisuuden hyödylliseksi. Rekryointitapahtuman markkinoinnin yhteydessä toteutettiin sosiaalisen median kampanja matkailun merkityksestä, kasvusta ja työllistymismahdollisuuksista. Se tavoitti yli 221 000 uniikkia henkilöä.
- Hyviä töitä tapahtumissa! on Helsingin kaupungin vuonna 2022 rakentama palvelu, joka yhdistää tapahtuma-alan työnantajat ja helsinkiläiset työnhakijat. Palvelun kautta tapahtuma-alan työnantajat voivat saada eri työtehtäviin kohdennettuja työntekijöitä. Työllistämiseen on mahdollista saada lyhytkestoista ja pidempiaikaista palkkatukea sekä tukea työntekijöiden koulutukseen ja perehdyttämiseen.

B.5. Kokonaisvaltaiseen turvallisuuteen panostaminen on vetovoiman perusedellytys

- Turvallisuuden merkitys asiakkaiden päätöksenteossa korostuu vahvasti oli kyseessä sitten terveysturvallisuus, epävarmuus maailman turvallisuustilanteesta, kyberturvallisuusuhka, ohjelmapalveluiden ja tapahtumien turvallisuus tai yleinen turvallisuuden tunne.
- Vuonna 2022 valmistunut Helsingin matkailu- ja tapahtumaturvallisuuden kehittämissuunnitelma 2021-2025 päivitettiin 05/2023 ja uudelleen 2/2024. Suunnitelman systemaattinen toteutus on käynnissä. Myös yrityksille suunnattu vuonna 2022 valmistunut käsikirja Kompassi päivitettiin vuonna 2023. Yritysten työn tueksi laadittiin myös muita käytännön turvallisuutta parantavia materiaaleja kuten Lokikirja.
- Yrityksiä on tuettu kriisiviestinnässä Ukrainan sotaan liittyen ja energiakriisin alkaessa. Yritysten turvallisuusosaamisen kasvua on tuettu turvallisuusseminaarin, työpajojen, tietoisukujen ja viestinnän avulla. Kaupunkikonsernissa matkailu- ja tapahtumien parissa työskentelevien henkilöiden turvallisuusviestinnän osaamista kasvatettiin kohdennetun koulutuksen kautta.
- Matkailu ja kohdepalvelut -yksikön vetämä matkailu- ja tapahtumaturvallisuuden johtoryhmä toimi aktiivisesti. Ryhmään kuuluu 11 jäsentä kaupunkiorganisaatiosta, eri viranomaistahoilta sekä elinkeinon edustaja. Helsinki-tasoiset matkailuturvallisuuden mittarit määriteltiin keväällä 2023 johtoryhmän kanssa turvallisuustilanteen seuranta ja toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia varten. Mittarireiden seuranta on koottu Helsingin matkailun DataLokki –tietopankkiin.
- Helsinki pääsi mukaan EU:n Crisis Management – ohjelmaan 10/2023-03/2024, jonka tavoitteena oli parantaa matkailualueen kestävyyttä ja turvallisuusjohtamista. Ohjelman myötä päivitettiin matkailu- ja tapahtumaturvallisuuden johtamissuunnitelma ja sitoutettiin sidosryhmiä vahvemmin matkailun turvallisuusverkostoon. Lisäksi on osallistuttu kansallisella tasolla matkailuturvallisuuden edistämiseen liittyviin keskusteluihin.
- Helsinki edisti kaupunkitasoisen tapahtumien turvallisuuskoordinaattorin hankintaa vuoden 2023 loppupuolella ja turvallisuuskoordinaattori aloitti tehtävässään keväällä 2024.
- Helsinki on mukana tapahtuma-alan edunvalvontajärjestön Tapahtumateollisuus ry:n turvallisuusryhmässä, jonka tarkoituksena on kehittää koko alan turvallisuusasioita laaja-alaisesti koko Suomen tasolla.

C. Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki

Strategiset valinnat

C.1. Matkailun ja tapahtumien älykäs kehittäminen pohjautuu tietoon

C.2. Kaupunkitilaan liittyvät päätökset tukevat matkailua ja tapahtumallisuutta

C.3. Helsinki on toimiva tapahtumien alusta

Kehittymisen perusedellytykset

C.4. Yritysten digitaalisen kyvykkyyden edistämällä lisää kilpailukykyä

C.5. Kasvua ja uudistumista matkailun ja tapahtumien innovaatiotoimintaa kiihdyttämällä

C Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki

Yhteenveto

C1 Matkailun ja tapahtumien älykäs kehittäminen pohjautuu tietoon

- Matkailu- ja tapahtumakaupungin kehittämisen ja päätöksenteon pohjalla on systemaattisesti kerättyä, luotettavaa ja ajantasaista tietoa DataLokki – Helsinki Destination Insights -palveluun, mikä tukee päätöksentekoa. Tiedon avulla kaupunki ja yritykset ovat mm. ennakoineet tulevia matkailijamääriä ja optimoineet työvuoroja.

C.2. Kaupunkitilaan liittyvät päätökset tukevat matkailua ja tapahtumallisuutta

- Matkailun ja tapahtumien master planin eli maankäytöllisen suunnitelman laadinta on käynnistynyt hitaasti kaupungin sisäisen yhteistyön ja asian tärkeyden ymmärtämisen puutteen vuoksi.

C.3. Helsinki on toimiva tapahtumien alusta

- Vuonna 2023 Helsingin kaupunki teetti (15 kpl) tapahtumien taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen vaikuttavuuden tutkimusta valituista yleisötapahtumista. Tulokset olivat Helsingille erittäin hyvät kaikilta osa-alueilta. Tapahtumatutkimukset ovat yksi tärkeä työkalu Helsingin kehittämisessä yhä paremmaksi tapahtumakaupungiksi ja tutkimuksia jatketaan edelleen. Helsingin uuden palautejärjestelmän hyödyntäminen tapahtumallisuuden kehittämistyössä jäi vähäiseksi, mutta sen hyödyntäminen jatkossa on tärkeää.

C.4. Yritysten digitaalisen kyvykkyyden edistämällä lisää kilpailukykyä

- Yritysten ja palveluiden digitaalisen tuotetarjonnan näkyvyys Helsingin ja Visit Finlandin kanavissa lisääntyi vuodesta 2023 vuoteen 2024, minkä avulla vierailijat pystyvät löytämään heitä kiinnostavat palvelut tuoden myös lisää liikevaihtoa yrityksille. Erityisesti yleisötapahtumien sisältöjä on moderoitu ja julkaistu kaupungin viestintäkanavissa kuten tapahtumakalenterissa yli 2000 kpl, mikä edistää kaupungin vetovoimaa.
- Yritysten henkilökunnalle on aikaansaatava uutta tulevaisuus- ja digitalisaatio-osaamista osana Helsingin tekijät -verkoston toimintaa. Tämä edistää elinkeinoa uudistumaan ja ideoimaan esimerkiksi uudenlaisia palvelukonsepteja ja –prosesseja.

C.5. Kasvua ja uudistumista matkailun ja tapahtumien innovaatiotoimintaa kiihdyttämällä

- Kotimaisten yritysten liiketoimintaa on tuettu erityisesti Kestävää nostetta matkailuyrityksiin: Etelä-Suomi -hankkeen ja Helsingin matkailuneuvonnan uuden karttapalvelun piloteissa. Piloteissa on syntynyt uusia tuotteita ja/tai tuoteominaisuuksia, joilla on suurta kysyntää ja kansainvälistä kasvupotentiaalia.

C.1. Matkailun ja tapahtumien älykäs kehittäminen pohjautuu tietoon

- Helsinki voitti laajan konsultointipaketin osana kansainvälistä City Destination Alliance- organisaation toimintaa. Voiton kautta saadaan maksutta tueksi huippukonsultit kehittämään Helsingistä tulevaisuuden kestävä ja tiedolla johdettua matkailukohtetta. Niin sanottu *VivaCity Challenge* -projekti käynnistyi tammikuussa 2024, jolloin konsultit vierailivat Helsingissä ja haastattelivat kaupungin johtoa sekä keskeisiä sidosryhmiä. Kolmen vuoden projektin lopputuloksena syntyy "Future Proof Destination" ja pohja uudelle matkailustrategialle. Projektissa määritellään muun muassa mikä on Helsingin matkailun DNA ja millaisia vierailijoita Helsinkiin halutaan kutsua, miten datalla saadaan elinkeinolle maksimaalinen hyöty sekä miten kestävän matkailun saavutuksista pystytään viestimään entistä paremmin maailmalle.
- Matkailu- ja tapahtumakaupungin kehittämisen ja päätöksenteon pohjalla on systemaattisesti kerätty ajantasaista tietoa. Laajan selvitys- ja yhteistyön pohjalta rakennettu Helsingin matkailun ja tapahtumien tiedolla johtamisen alusta *DataLokki – Helsinki Destination Insights* otettiin käyttöön toukokuussa 2023. DataLokki kokoaa Helsingin matkailu- ja tapahtumatiedon yhteen paikkaan, visualisoiden sen tietoiikkunoissa. Näin tiedon jakaminen ja hyödyntäminen kaupungin sisällä ja ulkopuolella on vaivatonta. Lisäksi se edistää eri toimijoiden osaamista, tuotekehitystä ja liiketoimintaa sekä tukee kaupungin päätöksentekoa. DataLokissa oli vuoden 2023 loppuun mennessä 74 kirjautunutta käyttäjää ja 2000 käyttökertaa. Käyttäjämäärät ja käyntikerrat ovat kasvusuuntaisia. Käyttöä tuettiin koulutuksilla, sanallisilla data-analyysillä sekä luomalla Helsingin tekijät -verkostoa osallistava tilannekuva. Datan konkreettinen hyödyntäminen ei ole ollut niin aktiivista kuin on tavoiteltu, eikä tieto ole vielä tavoittanut yritysjohtoa ja päättäjiä riittävästi. Luotettavasta ja ajantasaisesta tiedosta huolimatta matkailun ja tapahtumien merkitystä ei riittävästi ymmärretä julkisessa keskustelussa. Työtä DataLokin löydettävyyden ja tiedon hyödynnettävyyden eteen jatketaan suunnitelmallisesti.
- Helsingin kaupunki teetti Sponsor Insightilla (10 kpl) ja Salmi Eventlizerilla (5kpl) vuonna 2023 Helsingin valituista yleisötapahtumista kootut vaikuttavuusraportit tapahtumien taloudellisesta ja sosiaalisista vaikutuksista. Lisäksi tutkittiin tapahtumakävijöiden hiilijalanjälkeä. Saadut tulokset olivat vaikuttavia niin taloudellisesta kuin sosiaalisesta ja ympäristöllisestä näkökulmasta. Tutkimuksia tullaan jatkamaan myös vuonna 2024 ja tuloksia hyödyntämään tapahtumien kehittämistyössä. Sport Event Management Finland –hanke sisältää toimintalinjan: Urheilutapahtumateollisuuden tiedolla johtaminen ja rahoituksen kehittäminen, ja hankeen kautta toteutetaan mm. valitut tapahtuman hakemisen arviointit ja tapahtuman vaikuttavuustutkimukset.

C.2. Kaupunkitilaan liittyvät päätökset tukevat matkailua ja tapahtumallisuutta

- Matkailun ja tapahtumien master planin eli maankäytöllisen suunnitelman tavoitteena on luoda pohja matkailun ja tapahtumien pitkäjänteiselle strategiselle kehittämiselle huomioiden niiden nykyiset ja tulevaisuuden tarpeet. Valmistelevat työt suunnitelman laadinnalle ovat käynnissä, tavoitteena saada esiselvitys (nykytila ja tarpeet) valmiiksi vuonna 2024. Hitaan käynnistymisen takana ovat olleet erityisesti haasteet kaupungin sisäisessä yhteistyössä ja asian tärkeyden ymmärtämisessä.
- Kaupunginkanslian koordinoimiin aluerakentamisen ja kaavoituksen palvelukokouksiin, esimerkiksi keskusta ja Länsisatama, on vuodesta 2022 kutsuttu myös matkailuasiantuntija. Samoin matkailu ja kohdepalvelut –yksikön edustajia on osallistunut kaupunkiympäristön toimialan koordinoimiin matkailullisesti merkittäviin aluekehitysprojekteihin.
- Matkailu ja kohdepalvelut –yksikkö on osallistunut rakennusvalvonnan ”Asunnossa tapahtuvaa majoitustoimintaa koskeva ohje” päivitystyöhön tuoden sisältöön matkailun näkökulman sekä osallistunut kansalliseen aihealueen lainsäädäntökeskusteluun.
- Brändi ja tapahtumat -yksikkö on osallistunut säännöllisesti kaupunginkanslian koordinoimiin Malmin kentän ja Kalasataman projektiryhmien kokouksiin. Näiden alueiden rakentamis- kehitysvaiheista on pidetty tapahtumajärjestäjille erillisiä tilaisuuksia, joissa on tarkasteltu kaupunkitasoisesti alueiden rakentamiseen liittyvät reunaehdot tapahtumakäytössä vuosi kerrallaan.
- Brändi ja tapahtumat -yksikkö on ollut tiiviissä yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan koordinoimissa aluekehitysprojekteissa
 - Eläintarhan alueen projektiryhmä
 - Kaivopuiston ja Kansalaistorin pilottikokeilut
 - Kaisaniemen ja Hesperian puiston uudistamisprojektit
 - Hanasaaren voimalaitoksen alueen kehitystyö
 - Töölönlahden idea- ja konseptisuunnittelu
 - Senaatintorin infran uudistaminen tapahtumakäyttö silmällä pitäen
 - Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmä ydinkeskustan kehittämiseksi

C.3. Helsinki on toimiva tapahtumien alusta

- Tapahtumien yhden luukun periaate eli tapahtumajärjestäjien sähköinen asiointi tapahtumailmoituksissa ja lupakäytännöissä on ollut valmistelussa yhteistyössä TEM:in kanssa. Sen käyttöönottoon valmistaudutaan syksyllä 2024. Tämän työn edistämisen hitauteen ja epävarmuuteen liittyy paljon erilaisia esteitä niin valtionhallinnon kuin kaupungin organisaation puolelta. Tällä hetkellä näyttää siltä, että ainakaan alkuvaiheessa ei voida puhua digitaalisesta yhden luukun periaatteesta.
- Kaupungin rakennusjärjestyksen 42 §, joka koskee tapahtumien järjestämistä, muutti 2023 niin, että pitkäkestoisempien tapahtumien järjestäminen on mahdollista ilman rakennusvalvonnan lupaa. Nykyisellään kesto on kaksi viikko ja se muuttui kahdeksi kuukaudeksi. Tämä muutos on otettu koko Suomen tasolla hyvänä päänavauksena koko alaa ajatellen.
- Tapahtumapilotit aloitettiin kesällä 2023 yhteistyössä Live Nationin kanssa Kansalaistorilla ja Kaivopuistossa. Tulokset olivat hyviä ja kokeilevaa mallia jatketaan mahdollisuuksien mukaan myös tulevaisuudessa. Tapahtumapilottien kautta on mahdollisuus saada uusia tapahtumakonsepteja Helsinkiin sekä uusia mielenkiintoisia tapahtumapaikkoja tapahtumien käyttöön ja samalla kehitetään kaupungin sisäisiä prosesseja.
- Kaupunki toteutti tapahtumien ympäristövaikutuksista asukaskyselyn 2022, jonka tulosten mukaan asukkaat tunnistivat hyvin tapahtumien taloudellisen, elävöittävän ja maineen tuoman merkityksen. Melua häiritsevämmäksi tekijäksi koettiin tapahtumien lähialueella tapahtuva roskaantuminen ja virtsaaminen. Asukaskyselyn tuloksena laadittiin ulkopaikkatapahtumien meluaikalinjaukset vuosille 2022-2025. Meluaikalinjausten tueksi on käytössä myös kaupunginkanslian viestintäosaston hallinnoima priorisointitapa, jossa tapahtumajärjestäjien käytäntöjä pisteytetään toimivuuden, kansainvälisyyden, brändiarvon ja ympäristövastuiden osalta. Tämä toimintamalli on ollut käytössä myös 2023 ja sitä kehitetään yhä edelleen.
- Suurtapahtumien koordinaatioryhmästä tehtiin jatkopäätös vuosille 2023-2025. Työryhmässä käsitellään strategisia linjauksia Helsingin suurtapahtumiin ja tapahtumallisuuteen liittyen. Muut tapahtumallisuuden työryhmät jatkavat myös osaltaan työskentelyä tehtäväkenttensä puitteissa. Tapahtumien ulkoisen neuvon-antavan työryhmän (Advisory Board) valmistelu on aloitettu, ja sen toiminnan on määrä käynnistyä syksyllä 2024. Ryhmä perustetaan, jotta kaupungilla olisi jatkuvampi strateginen yhteys tapahtuma-alan toimijoihin. Ryhmän tavoitteena on edistää tapahtuma-alalle tärkeitä toimenpiteitä soveltuvien osien tuoda asioita myös kaupungin päätöksentekoon. Ryhmän jäsenyys on ajateltu muodostuvan ns. vakiojäsenistä ja vuosittain vaihtuvista jäsenistä.
- Alan verkostojen vahvistaminen: Lokakuussa 2023 järjestettiin koronan jälkeen ensimmäinen Helsingin tapahtumaseminaari, jossa oli 260 osallistujaa. Helsingin tekijät-verkostoon liittyi 12 uutta tapahtuma-alan toimijaa. Tapahtuma-alan kanssa tehtävän verkostotyön vahvistaminen ja kehittäminen ovat keskiössä myös vuonna 2024.

C.4. Yritysten digitaalisen kyvykkyyden edistämisellä lisää kilpailukykyä

- Kaupungin rooli keskeisenä toimijana eri järjestelmien integraatioiden edistäjänä on tunnustettu. Kaupunki on tukenut pienten yritysten liiketoimintaosaamista ja digitaalisia kyvykkyyksiä järjestämällä webinaareja ja työpajoja. Yritysten digitaalisen tuotetarjonnan näkyvyys Helsingin ja Visit Finlandin kanavissa lisääntyi huomattavasti vuodesta 2023 vuoteen 2024.
- Kansallisessa matkailun tuotetietokannassa DataHub-tuotemäärä kasvoi 256 tuotteesta 380 tuotteeseen. Tavoitteena on nostaa määrää edelleen 450 tuotteeseen vuoden 2024 loppuun mennessä. Kasvua on tuettu viestinnällä ja kontaktoimalla henkilökohtaisesti matkailuyrityksiä. Kasvua jarruttaa kaksisuuntaisen rajapinnan puuttuminen kaupungin tietokannoista Visit Finlandin DataHubiin, jonka kautta tieto siirtyisi automaattisesti.
- Kaupungin tapahtumatietokannassa (Linked Events) julkaistiin yli 2000 matkailullisesti vetovoimaista, ulkopuolisten toteuttamaa tapahtumaa. Tapahtumatietokantaan avattiin uusi kolmannen osapuolen ilmoituslomake, jonka avulla kaupungin ulkopuolinen tapahtumajärjestäjä voi ilmoittaa tapahtumansa Helsingin tapahtumakalentereihin ja -kanaviin. Uusi lomake korvasi vanhan, tietoturvasyistä jo vanhanaikaiseksi käyneen, tietokannan ulkopuolisen lomakkeen. Uuden lomakkeen käytettävyydessä on ilmennyt haasteita, mutta tämän parantamiseksi on tulossa muun muassa käyttäjätestausta.
- Kaupungin Toimipisterekeristerissä tarkennettiin kohdekuvien käyttöoikeuksia, jotta kohteet saavat jatkossa entistä enemmän näkyvyyttä kolmansien osapuolten markkinointikanavissa. Kuvien tärkeydestä on viestitty elinkeinolle, mutta siitä huolimatta on havaittu, että yritykset päivittävät kuviaan valitettavan harvoin. Kuvien merkitys markkinointiviestinnässä on kasvanut entisestään.
- Yritysten tulevaisuus- ja digitalisaatio-osaamista kehitettiin osana Helsingin tekijät -verkoston tilaisuuksia mm. tekoäly- ja metaversum-aiheisilla keynote -puheenvuoroilla ja tulevaisuuden trendeihin liittyvällä työpajalla.
- Asiakkuudenhallintajärjestelmä MS Dynamics otettiin käyttöön huhtikuussa 2023. Järjestelmä mahdollistaa tehokkaan yritystiedon käsittelyn ja kumppanuusverkoston liikevaihdon kasvun seuraamisen. Järjestelmässä on kuitenkin jonkin verran käytettävyysongelmia ja kehitystahti on ollut alkuperäistä suunnitelmaa hitaampaa.

C.5. Kasvua ja uudistumista matkailun ja tapahtumien innovaatiotoimintaa kiihdyttämällä

- Helsingin tekijät –verkostotapaamisen yhteydessä keväällä 2023 järjestettiin matkailu- ja tapahtumayritysten sekä helsinkiläisten startup –yritysten kohtaaminen. 10 startup-yritystä esittäytyi verkostolle, jonka jälkeen yritykset pääsivät keskustelemaan keskenään. Startupit valittiin yhteistyössä elinkeino-osaston yrityspalveluiden kasvuyritystiimin kanssa. 70 % tilaisuuden palautekyselyyn vastanneista piti startupien esittäytymistä hyödyllisenä ja myös muutamia yhteistyöprojekteja käynnistyi. Viimeisen vuoden aikana on kasvuyritystiimissä valmennettu kuutta uutta matkailuun liittyvää startup-yritystä.
- Kestävää nostetta matkailuyrityksiin: Etelä-Suomi -hankkeen kokeilussa etsittiin ja valittiin kolme matkailuyritysten liiketoiminnan kasvua tukevaa, dataa hyödyntävää ratkaisumallia kokeiltavaksi matkailuyritysten kanssa. Yksi hankkeessa pilotoitu ratkaisu on valmistunut kaupalliseksi tuotteeksi maaliskuuhun 2024 mennessä.
- Helsingin matkailuneuvonnassa otettiin vuodenvaihteessa 2023-2024 käyttöön moderni digitaalinen opaskirja ja interaktiivinen kartta Reveel-alustalla, jonka avulla tuodaan houkuttelevasti esille paikallista palvelutarjontaa matkailijan omalle laitteelle automaattisilla kielikäännoksillä. Palvelun takana on helsinkiläinen startup -yritys. Samaa palvelua hyödynnetään myös useammassa helsinkiläisessä yrityksessä, mikä tukee ekosysteemin muodostumista yksittäisten sovelluksien sijaan.
- Kesällä 2023 toteutettiin kaksi pilotointitapahtumaa (U Nation Kansalaistorilla ja Mamma Mia Kaivopuistossa) yhteistyökumppaneiden toimesta. Molemmissa pilotoinnin kohteena oli tapahtuma-alueen uusi käytötapa.

Helsinki